

2. pielikums. Pārskats par sabiedriskajā apspriešanās saņemtajiem ieteikumiem un to iestrādi

Avots	Sabiedriskajā apspriešanās sniegtie komentāri/to būtība	Attiecas uz LAP vai SIVN	Komentāri
Pasaules Dabas fonds, 19.09.2013	Pārskats nesniedz nekādu novērtējumu, kāda būs jaunās LAP ietvaros esošo pasākumu negatīvā/pozitīvā ietekme uz ES Sugu un biotopu un Putnu direktīvas prasību īstenošanu vai ievērošanu (piem., negatīvā ietekme un soda sankcijas par vides prasību neievērošanu utt.).	SIVN	Papildināta 8. daļa. SIVN detalizācija nenolaižas līdz ietekmei uz konkrētām sugām un biotopiem. LAP 2014-2020 nenosaka soda sankcijas.
- „-	Sevišķi videi jutīgā pasākumā 6.5 „Ieguldījumi materiālos aktīvos, renovētās meliorācijas sistēmas” kopgarums km nav minēts, alternatīvas nav piedāvātas.	LAP	LAP2020 piedāvā atbalstu rekonstrukcijai un renovācijai privātajām meliorācijas sistēmām 4 600 km kopgarumā, bet publiskajām - 2 500 km kopgarumā.
- „-	Sevišķi videi jutīgā pasākumā 6.5 „Ieguldījumi materiālos aktīvos, renovētās meliorācijas sistēmas” ir iespējams sniegt novērtējumu, zinot, ka Latvija nav gatava ieviest ES Ūdens Struktūrdirektīvas prasības līdz 2015.gadam.	SIVN	Konkrētā SIVN mērķis nav saistāms ar valsts gatavības līmeņa novērtēšanu vides politikas mērķu sasniegšanā.
- „-	Pasākumam 6.8.1 Bioloģiskās daudzveidības uzturēšana zālajos (BDUZ), atbalsta likmes par ha ir samazinātas un arī kopējais atbalsta apjoms ir samazinājies par vairākiem milj. LVL. Turklāt LAP nav iekļauts neviens jauns agrovides pasākums (Vides NVO ieteikumi utt.), kuram būtu kāds kompensējošs raksturs.	LAP	Tas ir finanšu resursu pieejamības jautājums, pasākuma ietekme uz vidi tiek vērtēta salīdzinājumā ar šā pasākuma neveikšanu, nevis salīdzinājumā ar iepriekšējā perioda finanšu sadalījumu. Piem. likmes ir par ekstensīvo noganīšanu LAP 2014-2020 plānotas

Avots	Sabiedriskajā apspriešanās sniegtie komentāri/to būtība	Attiecas uz LAP vai SIVN	Komentāri
			augstākas nekā iepriekšējā periodā, bet tas nav SIVN jautājums.
– „–	Nav izprotams, kāpēc aktivitātēm „Meliorācijas sistēmu rekonstrukcija, renovācija un būvniecība; Mazvērtīgo mežaudžu nomaiņa; Valdošas koku sugas nomaiņa pāraugušas apšu un baltalkšņu audzēs vērtējums ir tikai -2, kaut tām ir ļoti būtiska negatīva ietekme vietas un ainavu līmeņos attiecībā uz bioloģiskās daudzveidības aizsardzību, un iespējama metode mežaudžu/sugu nomaiņai būs kailcirte, kas ir videi nedraudzīga metode un arī estētiski nepievilcīga, kur šobrīd vērtējums tikai +/-1 vai pat 0)) nepārprotami nodara būtisku kaitējumu bioloģiskās daudzveidības aizsardzībai, saglabāšanai. Šo aktivitāšu klajai negatīvajai ietekmei nav arī citas kompensējošas aktivitātes, pie tam meža apsaimniekošanā nav neviena aktivitāte, kas veicinātu bioloģiskās daudzveidības aizsardzību ārpus aizsargājamām teritorijām.	SIVN	Teksts atbilstoši korigēts 6.2.8. apakšnodaļā un 8. daļā, atbilstoši izmainīts vērtējums 6.3. nodaļā.
– „–	10 sadaļā nav ieteikumu un rekomendāciju, kā uzlabot bioloģiskās daudzveidības sagaidāmo problemātisko situāciju meža ekosistēmās, par ko norāda vērtējums (Pasākuma aktivitāšu sagaidāmās ietekmes uz vidi nozīmīgums) un 6.1.1. sadaļā Negatīvas ietekmes minētais.	SIVN	Teksts atbilstoši izmainīts 8. nodaļā.
– „–	Apšaubāms ir bioloģiskās daudzveidības novērtējums aktivitātēs {6.2.1., 6.2.4., 6.2.5., 6.2.13.,6.2.14. pasākumi), jo rezultējošās ietekmes var būt viennozīmīgi neprognozējamas vai ļoti dažādas.	SIVN	Esošajā SIVN tekstā ir norāde uz prognozēšanas problēmu, savstarpēji pretēju ietekmju klātbūtni utt. SIVN veidotāji nenoliedz nozīmīgas negatīvas ietekmes varbūtību no projekta kādā no minētajiem Pasākumiem, taču ir jāņem vērā, ka pirms atbalsta piešķiršanas konkrētiem

Avots	Sabiedriskajā apspriešanās sniegtie komentāri/to būtība	Attiecas uz LAP vai SIVN	Komentāri
			projektiem (par kuriem šajā stadijā informācijas nav un nevar būt) tie tiks vērtēti, cita starpā, iespējams, piemērojot arī IVN procedūru.
– „–	Gan matemātiski summējot, gan aplūkojot pēc ietekmju nozīmības, pārskata 23. tabulu nedrīkst uzskatīt par pierādījumu, lai izteiktu apgalvojumu, ka visās ietekmju pozīcijās programmas pasākumu sagaidāma ietekme ir izteikti pozitīva.	SIVN	Dažādu pasākumu ietekmju summas rinda kā metodiski nekorekta ir likvidēta.
– „–	Nav saprotami argumenti 10.1. Vispārējie secinājumi secinājumam: „Programmas pasākumi neparedz tiešu atbalstu intensīvas saimniekošanas metodēm, kuru izmantošana var apdraudēt iekšējo ūdeņu un Baltijas jūras ūdeņu kvalitāti, jo veicina eitrofikācijas procesu, var pieņemt, ka sagaidāmais rezultāts iespējamo pārrobežu ietekmju kontekstā būs pozitīvs”, ja tiek plānotas aktivitātes „Meliorācijas sistēmu rekonstrukcija, renovācija un būvniecība; Mazvērtīgo mežaudžu nomaina; Valdošas koku sugas nomaina pāraugušas apšu un baltalkšņu audzēs”, kurām ir tieša ietekme un tās nepārprotami definējamas kā intensīvas saimniekošanas metodes, kas arī palielina barības vielu ieplūdi (fosfors un slāpeklis) virszemes ūdeņos un arī Baltijas jūrā.	SIVN	Komentārs daļēji ņemts vērā. Teksts atbilstoši izmainīts 6.4. un 10.1. nodaļā.
– „–	Esošā SIVM redakcija ir ļoti vispārīga un maldinoša, jo tā izstrādē ir izmantota nepilnīga informācija par LAP iespējamiem rezultātiem uz vidi, dokumentā nav piedāvāti objektīvi alternatīvie risinājumi (7, 8.nodaļa, 77 lpp.) par vidi degradējošiem pasākumiem.	SIVN	Komentārs nav ņemts vērā. Nav saprotama komentārā esošo iebildumu būtība.
Latvijas Dabas fonds, Nr.1-5.2./129 (13.09.2013)	Izmantotā programmas vērtēšanas metodika ne vienmēr sniedz pamatojumu katra pasākuma vērtējumu atsevišķajām vērtēšanas kategorijām (bioloģiskā daudzveidība, ģeoloģiskie riski, ūdeņi un hidroģeoloģiskie apstākļi, gaisa kvalitāte, klimata pārmaiņas, augšņu kvalitāte, ainava, kultūrvēsturiskais mantojums). Tāpat arī virkne pieņēmumu, ar kuriem pamatota pozitīva ietekme uz vidi, nav pamatoti ne LAP pasākuma aprakstā, ne rezultātu indikatoros, ne arī	SIVN	Komentārs daļēji ņemts vērā. Teksts precizēts nodaļā 6.2.10. Metodikas skaidrojums ir dots precizētajā 6.1. nodaļas

Avots	Sabiedriskajā apspriešanās sniegtie komentāri/to būtība	Attiecas uz LAP vai SIVN	Komentāri
	<p>sasniedzamajos mērķos. Virkne pieņemumu ir balstīti uz SIVN sagatavotāju optimistiskiem pieņemumiem (piem. pasākuma "Lauku saimniecību un uzņēmējdarbības attīstība" apakšaktivitātes: „Atbalsts jauniekiem lauksaimniekiem”, „Atbalsts mazo lauku saimniecību attīstībai” un „Uzņēmējdarbības attīstība ar lauksaimniecību nesaistītām darbībām laukos”, kā arī pasākuma „Agrovide un klimats” 2. apakšpasākums: „Integrētās augu aizsardzības metožu izmantošanas veicināšana dārzkopībā”). Vairākiem pasākumiem vispār nav skaidrots un pamatots to ietekmes vērtējums (piem. pasākuma „Ražotāju grupas” aktivitātes „Grupu administratīvā darbība un saimnieciskā darbība, nodrošinot ražošanas un produktu pielāgošanu tirgus prasībām, kopīgu preču laišanu tirgū, tostarp sagatavošanu pārdošanai, pārdošanas centralizāciju, piegādi vairumtirgotājiem un vienotu noteikumu izstrādi attiecībā uz ražošanas informāciju”).</p>		<p>ievadtekstā un apakšnodaļās pa pasākumiem tās turpinājumā. Visu pasākumu ietekmes uz vidi novērtējuma pamatojums dots tekstā nodaļā 6.</p>
– „–	<p>Nevar piekrist 6.3. sadaļā „Kopējā Programmas pasākumu ietekme uz vidi” paustajam apgalvojumam, ka „... programmā paredzētais atbalsts aktivitātēm bioloģiskās daudzveidības saglabāšanā, kā arī ūdeņu, augsnes un ainavu kvalitātes nodrošināšanā ir pietiekami spēcīgi kompensējoši”.</p>	SIVN	<p>Komentārs ņemts vērā. Teksts atbilstoši papildināts nodaļā 6.3.</p>
– „–	<p>Pasākuma „Ieguldījumi materiālajos aktīvos” apakšaktivitāte: Infrastruktūra, kas saistīta ar lauksaimniecības un mežsaimniecības attīstību un pielāgošanu – Meliorācijas sistēmu rekonstrukcija, renovācija un būvniecība. Negatīvo ietekmi uz bioloģisko daudzveidību, ūdeņiem un hidroloģiskajiem apstākļiem, kā arī ainavu būtu iespējams mazināt ar mitrzemju un sedimentācijas dīķu izbūvi, kā arī atsevišķu grāvju dabiskošanu (tostarp līkumošanu) un citiem pasākumiem.</p>	SIVN	<p>Komentārs ņemts vērā. Teksts atbilstoši papildināts nodaļā 6.2.2. un 8.</p>
– „–	<p>Pasākuma Ieguldījumi meža ekosistēmu noturības un ekoloģiskās vērtības uzlabošanai mērķa apraksts ir nepilnīgs un neiekļauj visu LAP tekstā minēto – iztrūkst teikums: „Palielināt CO2 piesaisti, ieaudzējot produktīvu mežu, pilnveidot zemes efektīvu izmantošanu, saglabājot bioloģisko daudzveidību un vietējās ainavas rekreācijas un estētiskās īpatnības. ". Vēlamies norādīt uz pastiprinātu organisko vielu un augu barības vielu izskalošanos kas saistīta ar kailciršu veikšanu mazvērtīgo mežaudžu un valdošās koku sugas nomaīņu pāraugušās apšu</p>	SIVN	<p>Komentārs daļēji ņemts vērā. Teksts atbilstoši papildināts nodaļā 6.2.8. Meža vides maksājumi</p>

Avots	Sabiedriskajā apspriešanās sniegtie komentāri/to būtība	Attiecas uz LAP vai SIVN	Komentāri
	<p>un baltalkšņu audzēs, kas nav vērtēta ne attiecībā uz ietekmi uz bioloģisko daudzveidību, ne ūdeņiem un hidroģeoloģiskajiem apstākļiem, ne augšņu kvalitāti. Vēlamies norādīt, ka piedāvātajā pasākuma aktivitāšu klāstā nav neviena pasākuma, kas būtu vērsts uz bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu mežos. Līdz ar to atkārtoti norādām uz nepieciešamību pildīt LAP Uzraudzības komitejas 2011. gada 21. jūnijā sēdēs lēmumu par „Meža vides maksājumu” konkrētu ieviešanas nosacījumu un kritēriju izstrādi un ieviešanu LAP (http://www.zm.gov.lv/doc/upl/21062011_protokols.pdf).</p>		<p>aktuālajā LAP redakcijā vairs nav iekļauti.</p>
<p>– „–</p>	<p>8. sadaļā „Ietekmes uz vidi samazināšanas vai optimizēšanas pasākumi” apakšaktivitātei: „Infrastruktūra, kas saistīta ar lauksaimniecības un mežsaimniecības attīstību un pielāgošanu” precizēt priekšlikuma tekstu: „Natura 2000 teritorijās un citās īpaši aizsargājamās dabas teritorijās, nav veicināma meliorācijas sistēmu rekonstrukcija un atjaunošana, ja vien to neparedz teritorijas apsaimniekošanas plāns”.</p>	<p>SIVN</p>	<p>Komentārs ņemts vērā. Teksts atbilstoši mainīts nodaļā 8.</p>
<p>Lauksaimnieku organizāciju sadarbības padome, 16.09.2013. Nr.117</p>	<p>Lauksaimnieku organizāciju sadarbības padome (LOSP) nepiekrīt vienpusīgam novērtējumam par meliorācijas sistēmu ietekmi uz vidi, kā arī vairākiem apgalvojumiem par Lauku attīstības programmas 2014.-2020.gadam negatīvo ietekmi uz bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu. LOSP uzskata, ka nākošajā plānošanas periodā pasākumi, kas vērsti uz bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu, ir iepļānoti pietiekošā apjomā un kā norādīts Lauku attīstības programmā 2014.-2020.gadam projektā, pasākums „Agrovīde un klimats” tiks īstenots, pamatojoties uz “Bioloģiskās daudzveidības nacionālajā programmā” definētajiem mērķiem un risinājumiem lauksaimniecības ekosistēmu bioloģiskās daudzveidības aizsardzībai un Kopienas bioloģiskās daudzveidības stratēģiju. Tāpēc LOSP uzsver, ka Lauku attīstības programmas 2014.-2020.gadam projekts kopumā paredz pozitīvu ietekmi uz vidi, tai skaitā arī pozitīvu ietekmi uz bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu.</p>	<p>SIVN</p>	<p>Nav ņemts vērā. Nav pretrunas ar SIVN konstatēto. Ir atzīts, ka kopējie pozitīvie plānošanas dokumenta pienesumi, tostarp arī bioloģiskās daudzveidības pozīcijā ir pietiekami nozīmīgi lai uzskaitītos iespējamus riskus veiksmīgi kompensētu.</p>
<p>– „–</p>	<p>Būtiski ir nākošajā plānošanas periodā paredzēt dažādus uzņēmējdarbību veicinošus pasākumus, tai skaitā investīcijas jaunās tehnoloģijās un būvniecībā: jaunā tehnika un tehnoloģijas ir videi draudzīgākas, līdz ar to LAP pasākumi</p>	<p>LAP</p>	<p>Komentārs nav ņemts vērā. LAP 2014-2020 šāds atbalsts ir paredzēts. Tas atzīmēts arī</p>

Avots	Sabiedriskajā apspriešanās sniegtie komentāri/to būtība	Attiecas uz LAP vai SIVN	Komentāri
	samazinās negatīvo ietekmi uz vidi.		pasākumu ietekmes uz vidi analizē 6. nodaļā
– „–	Vides pārskatā meliorācijas sistēmu rekonstrukcijas pasākuma ietekme uz vidi ir aprakstīta tikai no negatīvās puses, tomēr meliorācijas sistēmas dod arī pozitīvu ietekmi uz vidi, piemēram, meliorācijas sistēma var samazināt virszemes noteci un attiecīgi arī samazināt augsnes eroziju. Tāpat meliorācijas sistēmas ietekme var būt pozitīva – jo tā var samazināt augsnes barības vielu zudumus. Meliorācijas sistēmas ietekme uz vidi ļoti lielā mērā ir atkarīga no tā, cik saprātīgi un labi tā tiek saplānota, izveidota un kopta. Līdz ar to ietekme uz vidi var būt gan pozitīva, gan negatīva. Tomēr Vides pārskata projektā galvenokārt ir uzsvērti riski par meliorācijas sistēmas negatīvo ietekmi un nav doti piemēri par pozitīvo ietekmi uz vidi.	SIVN	Komentārs daļēji ņemts vērā. SIVN pamatfunkcija ir norādīt uz iespējamajiem riskiem un problēmām. Tomēr jāatzīmē, ka lielā mērogā un ilgā termiņā meliorācijas sistēmu klātbūtnei ģeokosistēmā principā nevar būt „pozitīva” ietekme. Pozitīva vai negatīva tā var būt tikai skatoties caur cilvēka saimniecisko vai cita veida interešu prizmu. Korekts būtu apgalvojums, ka <i>meliorācijas sistēmas negatīvās ietekmes uz vidi apmērs ļoti lielā mērā ir atkarīgs no tā, cik saprātīgi un labi tā tiek saplānota, izveidota un kopta.</i> Teksts atbilstoši papildināts nodaļā 6.1.2.
– „–	Izteiktajiem pieņēmumiem un riskiem trūkst pamatojuma, kas balstīti uz iepriekš veiktiem pētījumiem, piemēram Latvijā vai citās Eiropas Savienības valstīs.	SIVN	Komentārs daļēji ņemts vērā. Teksts papildināts nodaļā 6.1.1.

Avots	Sabiedriskajā apspriešanās sniegtie komentāri/to būtība	Attiecas uz LAP vai SIVN	Komentāri
– „–	Novērtējuma metodikai nav dots skaidrojums, piemēram, Vides pārskata projekta 2.tabulā un citās tabulās. Nav skaidrības vai aprakstītais novērtējums (no -3 līdz +3) balstīts uz kādiem konkrētiem kritērijiem, vai, piemēram, uz iepriekš veiktiem meliorācijas sistēmu ietekmes uz vidi novērtējumiem. Pašlaik Vides pārskata projekts rada iespaidu, ka tabulās dotais vērtējums ir subjektīvs.	SIVN	Komentārs daļēji ņemts vērā. Teksts precizēts nodaļā 6.2.10. Metodikas skaidrojums ir dots precizētajā 6.1. nodaļas ievadtekstā un apakšnodaļās pa pasākumiem tās turpinājumā. Visu pasākumu ietekmes uz vidi novērtējuma pamatojums dots tekstā nodaļā 6.
– „–	Izvērtējot meliorācijas sistēmu ietekmi uz vidi nav apskatīti Latvijas tiesību akti par meliorācijas sistēmu, kas attiecīgi reglamentē šo jomu un tādējādi arī samazina riskus, kas varētu negatīvi ietekmēt vidi.	SIVN	Komentārs ņemts vērā. Teksts atbilstoši papildināts nodaļā 6.2.2.
Valsts Vides dienests, Nr.1.8.2.-01/1205	Vides pārskata 5.5. sadaļā „Zemes dzīles” jāiekļauj prasība par nepieciešamību nodrošināt derīgo izrakteņu ieguves vietas konservāciju vai rekultivāciju pēc derīgo izrakteņu ieguves pabeigšanas, lai novērstu draudus cilvēku veselībai un dzīvībai un apkārtējai videi, kā arī sekmētu ieguves vietas iekļaušanos ainavā.	SIVN	Komentārs ņemts vērā, ieteiktā prasība iekļauta tekstā.
– „–	Vides pārskata 5.10. sadaļā „īpaši aizsargājamās dabas teritorijas” būtu vēlams sniegt korektu īpaši aizsargājamo dabas teritoriju definējumu saskaņā ar Likuma „Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām” 3.-8. pantos minēto.	SIVN	Komentārs ņemts vērā, ieteiktā prasība iekļauta tekstā.
– „–	Pievērst uzmanību tekstā lietotajiem saīsinājumiem un to atšifrējumu esamībai, kā arī lietot redakcionāli vienādus saīsinājumus. Piemēram, termina „īpaši aizsargājamās dabas teritorijas” saīsināšanai tiek lietoti divi dažādi saīsinājumi (6.1.1. sadaļa „Negatīvās ietekmes”).	SIVN	Komentārs ņemts vērā Kļūda izlabota.
SIA „Latvijas Finieris Mežs”, 16.09.2013	Nepiemēroto lauksaimniecības zemju apmežošana ir nozīmīgs priekšnoteikums CO2 piesaistē. Tāpat arī secinājumos punktā 10.1 tiek pausts, ka minētā faktora ietekme ir vērā ņemama klimata pārmaiņu kontekstā. Tāpēc izbrīnu rada turpmākajos secinājumos minētais par nepieciešamību katram apmežošanas gadījumam vērtēt ietekmi no bioloģiskās daudzveidības viedokļa. Mūsuprāt te ir	SIVN	Komentārs daļēji ņemts vērā. Teksts atbilstoši papildināts nodaļā 6.2.9.

Avots	Sabiedriskajā apspriešanās sniegtie komentāri/to būtība	Attiecas uz LAP vai SIVN	Komentāri
	<p>pretruna, jo ietekmes izvērtējums nozīmē būtisku birokrātijas palielināšanos katrā konkrētā gadījumā un nelielu apmežojamo platību gadījumos (lielākā daļa), meža īpašniekam rada nozīmīgus finansiālos apgrūtinājumus. Bez tam mazai, dažu hektāru lielai, vienam īpašniekam piederošai platībai praktiski nevar būt nekāda iespaids uz bioloģisko daudzveidību ne vietējā, ne Latvijas mērogā. Rezultātā tiks panākts tieši pretējs efekts – meža īpašniekiem būs neizdevīgi apmežot atsevišķas, nelielas, dažu hektāru lielas platības, kuras Latvijas mērogā sastāda nozīmīgus apjomus.</p>		
– „–	<p>Pēc 9. tabulas var spriest, ka jaunaudzū kopšana nedod nekādu vai dod ļoti mazu ietekmi uz vidi. Tieši otrādi. Jaunaudzū kopšana veicina mazvērtīgu mežu aizstāšanu ar ražīgu, vērtīgu mežu kurā ir būtiski lielāki koku pieaugumi uz hektāra. Tādējādi pat vairākas reizes palielinās CO2 piesaiste un skābekļa ražošana (tabulā minēts, ka jaunaudzū kopšana neietekmē gaisa kvalitāti un klimata pārmaiņas). Tas pats attiecas uz mazvērtīgo audžu nomaiņu. Kvalitatīvā lapu koku mežā būtiski palielinās organisko vielu ikgadējā nobīde, kas nevar neietekmēt augšņu kvalitāti. Koki aug veselīgi un spēcīgi, kas savukārt samazina ģeoloģiskos riskus.</p>	SIVN	<p>Komentārs nav ņemts vērā.</p> <p>Papildināta ietekmes novērtējuma argumentācija sniegta nodaļā 6.2.9.</p>
– „–	<p>Dokuments satur tendenciozu viedokli par meliorācijas ietekmi uz vidi. Tiek pieminēts, ka meliorācijas sistēmu rekonstrukcija var negatīvi ietekmēt bioloģisko daudzveidību, bet netiek pieminēts, ka pārmitru teritoriju Latvijā ir ārkārtīgi daudz. Ja daļā no minētajām platībām nedaudz pamainītu ūdens režīmu, iespaids uz bioloģisko daudzveidību praktiski nebūtu nekāds. Katrā konkrētā vietā, iespējams, mainītos dažu sugu sastāvs. Tomēr vienu sugu vietā būtu citas un Latvijas mērogā iespaids līdzinātos nullei. Savukārt nebūtiska ūdens līmeņu samazināšana daļā no pārmitro platību nestu nozīmīgu pozitīvu ietekmi uz sociālajiem un ekonomiskajiem blokiem, jo palielinātos saimnieciski izmantojamo platību īpatsvars, kas ļautu saražot vairāk produkcijas, uzlabotu klimatiskos un vides apstākļus, palielinātu rekreācijas iespējas utt.</p>	SIVN	<p>Komentārs nav ņemts vērā.</p> <p>Pamatojums papildināts nodaļā 6.1.1.</p>
– „–	<p>Svītrot ierosinājumus: Bez pamatotas vajadzības nedrīkst paredzēt lauksaimniecības zemju</p>	SIVN	<p>Komentārs nav ņemts vērā</p>

Avots	Sabiedriskajā apspriešanās sniegtie komentāri/to būtība	Attiecas uz LAP vai SIVN	Komentāri
	<p>transformēšanu citos zemes izmantošanas veidos; Atbalstot lauksaimniecībā neizmantojamu zemju apmežošanu jāvērtē konkrētā projekta iespējamā ietekme uz bioloģisko daudzveidību; Ierosinām ziņojumā minēto tabulu Nr.9. pārstrādāt vai svītrot, jo tā satur neadekvātu un tendenciozu informāciju. Ierosinām jautājumos par meliorāciju ņemt vērā ietekmes apmērus un dot slēdzienus sociālo un ekonomisko bloku vajadzību kontekstā.</p>		<p>Ierosinājumu pamatojums papildināts nodaļā 6. (ar apakšnodaļām)</p>
<p>Vides konsultatīvā padome, 16.09.2013. Nr.1-35</p>	<p>Vides stāvoklis teritorijās, kuras plānošanas dokumenta īstenošana var būtiski ietekmēt: Lūdzam vides pārskatā iekļaut aprakstu par to, kurās teritorijās LAP 2014.-2020.gadam īstenošana var būtiski ietekmēt vides stāvokli.</p>	<p>SIVN</p>	<p>Komentārs nav ņemts vērā. LAP 2014-2020 nedefinē konkrētas/īpašas teritorijas, runa ir par visu „lauku teritoriju”. Vispārīgs ietekmes uz dažādiem vides komponentiem novērtējums atbilstīgi to novietojumam dažādos teritoriju tipos ir atrodams nodaļās 6., 7. un 8.</p>
<p>– „–</p>	<p>Ar plānošanas dokumentu saistītās vides problēmas, īpaši tās, kuras attiecas uz jebkurām vides aizsardzībai būtiskām teritorijām, arī uz īpaši aizsargājamām dabas teritorijām, mitrājiem, mikroliegumiem, īpaši aizsargājamām sugām u.tml.: Secinām, ka pašreizējā vides pārskata projektā šāda sadaļa un minētais problēmu apraksts pārskatāmā veidā nav iekļauti, kas liedz sabiedrībai iepazīties ar informāciju un gūt izpratni par LAP 2014.-2020.gadam ieviešanas būtiskām vides problēmām. Lūdzam vides pārskatā iekļaut šādu nodaļu, it īpaši ņemot vērā LAP 2014.-2020.g. atsevišķu pasākumu īstenošanas sagaidāmo negatīvo ietekmi uz mitrājiem, īpaši aizsargājamām sugām u.c.</p>	<p>SIVN</p>	<p>Komentārs nav ņemts vērā. Atbilstošais apraksts ir iekļauts 6.1.1. apakšnodaļā atbilstoši SIVN detalizācijas pakāpei.</p>
<p>– „–</p>	<p>Plānošanas dokumenta un tā iespējamo alternatīvu īstenošanas būtiskās ietekmes uz vidi novērtējums Izvērtējot 6.nodaļā iekļauto informāciju, norādām, ka nepieciešams palielināt</p>	<p>SIVN</p>	<p>Teksts papildināts skat. 6. nod.</p>

Avots	Sabiedriskajā apspriešanās sniegtie komentāri/to būtība	Attiecas uz LAP vai SIVN	Komentāri
	vērtējuma detalizācijas pakāpi par pasākumu īstenošanas sagaidāmo būtisko ietekmi uz vidi un ņemt vērā gan ieguldīto finanšu līdzekļu apjomu un sasniedzamos rezultātīvos rādītājus. Ņemot vērā, ka darbs pie LAP 2014.-2020.g. vēl turpinās, tad vides pārskats arī būtu attiecīgi papildināms, sniedzot vērtējumu ar augstāku detalizācijas pakāpi tajā LAP izstrādes stadijā, kad šāda informācija ir pieejama.		
– „–	Risinājumi, lai novērstu vai samazinātu plānošanas dokumenta un tā iespējamo alternatīvu īstenošanas būtisko ietekmi uz vidi Izvērtējot vides pārskata projekta 10.3.nodaļu, kā arī salīdzinot to ar 6.nodaļā izteikto vērtējumu un rekomendācijām, konstatējām saturisku neatbilstību, jo 6.nodaļā pie vairāku pasākumu ietekmes vērtējuma, ir izdarīti secinājumi par sagaidāmo negatīvo ietekmi, tai skaitā par pasākumiem, kuru īstenošanas sagaidāmā negatīvā ietekme uz bioloģisko daudzveidību ievērojami pārsniedz pozitīvo ietekmi. Aicinām 10.3.nodaļā iekļaut konkrētus priekšlikumus risinājumiem, kas piemērojami, lai novērstu vai samazinātu iespējamo negatīvo ietekmi uz vidi un būtu iekļaujami LAP 2014.-2020.gadam dokumentā vai izvirzāmi kā obligāti nosacījumi LAP iekļauto pasākumu ieviešanā.	SIVN	Komentārs nav ņemts vērā. Ierosinājumu pamatojums papildināts nodaļās 6. Un 8.
Biedrības „Meža īpašnieku apvienība „Madona”	Meža ieaudzēšana, jaunaudžu kopšana un meža meliorāciju sistēmu rekonstrukcija un renovācija ir svarīgi pasākumi gan no vides, gan arī no uzņēmējdarbības viedokļa. Vidzemes pusē paugurainā reljefā ir daudz tādu vietu, kas nav piemērotas lauksaimniecībai un šobrīd aug tikai krūmi – zeme netiek izmantota produktīvi. Tieši šādas mitras un krūmu aizaugušas platības ir pirmās, kas būtu jāatgriež aprītē. Turklāt īpašniekam ir izvēles iespējas, ko stādīt un kādam mērķim. Tas nebūt visos gadījumos nav mežs. Tas var būt arī plantāciju mežs kādam noteiktam mērķim, piemēram, enerģētiskai koksnei, papīrmalkai, zāģbaļķiem, finierklučiem vai arī ziemassvētku eglītēm. Pateicoties atbalstam, meža un zemes īpašnieki arvien aktīvāk sāk pievērsties savu īpašumu sakopšanai – meža vai plantāciju meža ieaudzēšanai, saskaņā ar teritoriālo plānojumu, jaunaudžu kopšanai un meža meliorācijas sistēmu sakārtošanai. Gan Latvijā, gan Vidzemē ļoti daudzas mežaudzes aug uz mitrām un	SIVN	Komentārs nav ņemts vērā. LAP 2014-2020 paredz atbalstu esošo meliorācijas sistēmu renovācijai un rekonstrukcijai (arī meža zemju platībās). Iespējamie vides riski aprakstīti nod. 6.1.1. un 6.2.2.

Avots	Sabiedriskajā apspriešanās sniegtie komentāri/to būtība	Attiecas uz LAP vai SIVN	Komentāri
	<p>pārmitrām augsnēm, kas nosaka to, ka šādās audzēs ir mazs koksnes pieaugums, audzes ir nenoturīgas pret sakņu izšūpošanu, koku izgāšanu. Mērķtiecīgi veidotas un koptas mežaudzes ir daudz noturīgākas pret ekstrēmām dabas parādībām kā, piemēram, vējgāzēm, sniegliecēm un snieglauzēm, kas Vidzemes pusē bija vērojamas pēdējos divos gados. Īpaši jaunaudzes veicina CO2 piesaisti. Īpašumu sakopšana, kas veicina ilgtspējīgu dabas resursu apsaimniekošanu ir tikai sākusies, joprojām ir daudz aizaugušu, nekoptu, pārmitru platību, arī mežaudzes vēl joprojām tiek koptas nepietiekoši, tāpēc ir ļoti būtiski nepārtraukt šo atbalstu arī nākošajā plānošanas periodā!</p>		
<p>Interneta komentāri ZM mājas lapā</p>	<p>LAP projekta 6.7.pasākumā „Maksājumi saimniecībām ar dabas ierobežojumiem” šobrīd noteiktā prasība pēc 0,5 liellopu vienībām konfliktē ar šī pasākuma mērķi un pamatojumu, ka šīs teritorijas ir mazāk labvēlīgas utt. Attiecīgi paredzot nosacīti augstu minimālo `produktivitātes` līmeni šajās teritorijās, vienlaicīgi tiek pateikts, ka šīs teritorijas faktiski nav nemaz tik nelabvēlīgas... Jāsamazina prasītais liellopu vienību skaits/ha un arī ieņēmumu apjoms, jo šobrīd tiek izslēgtas no atbalsta tās LIZ, kurās patiešām ir nelabvēlīgi klimatiskie apstākļi, kas būtu pilnīgi pretēji pasākuma mērķim.</p>	<p>LAP</p>	<p>Komentārs nav ņemts vērā, viedoklis atzīts par nepamatotu.</p>
<p>– „–</p>	<p>Govij vajag arī spēkbarību, tātad graudus, Latgales zemēs bioloģiskai saimniecībai, lai nodrošinātu govi ar spēkbarību jāaudzē apmēram 0,8 ha graudu platību, ganībām vajag tuvu pie 2 ha, sienam aptuveni 1,5 ha, rēķinot kopā govij vajag 4,3 ha..., lopu blīvums sastāda 0,23. Latgalē 0,4 lopu blīvums nav pareizs, nevar Latgales dabīgajās pļavās izganīt un sapļaut sienu vienai govij 2,5 ha.</p>	<p>LAP</p>	<p>Komentārs nav ņemts vērā, viedoklis atzīts par nepamatotu.</p>
<p>– „–</p>	<p>Kāpēc tik krasa lopu blīvuma izmaiņa? Nevar Latgales zemienēs – 0,4 lopu blīvums būt uz vienu ha.</p>	<p>LAP</p>	<p>Komentārs nav ņemts vērā, viedoklis atzīts par nepamatotu.</p>
<p>Biedrība "Kuldīgas meža</p>	<p>Labi iesāktie ES atbalsta maksājumi jaunaudžu kopšanai, mazvērtīgo mežaudžu nomaiņai, lauksaimniecībā neizmantoto un aizaugušo zemju apmežošanai, meliorācijas sistēmu sakārtošanai var tikt ierobežoti vai pārtraukti vispār.</p>	<p>LAP</p>	<p>Komentārs nav ņemts vērā, viedoklis atzīts par nepamatotu.</p>

Avots	Sabiedriskajā apspriešanās sniegtie komentāri/to būtība	Attiecas uz LAP vai SIVN	Komentāri
Īpašnieku apvienība"	Jaunaudžu kopšanas projektus mēs sagatavojām gandrīz 500 ha, apmežošanas ap 200ha un piesakās arvien jauni meža īpašnieki, kuriem būtu nepieciešams palīdzēt sakārtot savu meža īpašumu – izkopt jaunaudzes, iztīrīt aizaugušos grāvjus, apstādīt nelielās ar krūmiem aizaugušās pļavas meža tuvumā, lai būtu gan darbs, gan kvalitatīvs mežs!		
A.Zīriņš	<p>6.1.1. Negatīvās ietekmes Bioloģiskā daudzveidība: ☐ Meliorācijas sistēmu atjaunošana un pārbūve var radīt būtisku negatīvu ietekmi uz bioloģisko daudzveidību;</p> <p>KOMENTĀRS: Meliorācijas sistēmu darbības atjaunošanas ietekme uz bioloģisko daudzveidību nav viennozīmīga. Meliorācijas sistēmu atjaunošanas būtiskas negatīvas ietekmes iespējamība uz bioloģisko daudzveidību pieļaujama NATURA 2000 vai īpaši aizsargājamās dabas teritorijās. Tai pat laikā, Z.Lībiete-Zālīte 2012.g. Atskaitē par pētījuma "Metodes un tehnoloģijas meža kapitālvērtības palielināšanai" virziena "Mežsaimniecisko darbību ietekmes uz vidi un bioloģisko daudzveidību izpēte" pirmā etapa darba uzdevumu izpildi (01.04.2011.-30.12.2011.) norāda uz pierādījumu, ka nosusinātos mežos palielinās ekoloģiskā un bioloģiskā daudzveidība (1.5. nodaļa „Meliorācijas sistēmu izveidošanas, atjaunošanas un uzturēšanas ietekme uz mežaudžu ražību un kvalitāti”; 4.4.nodaļa „Meliorācijas ietekme uz ekosistēmu daudzveidību”).</p> <p>Būtiska loma bioloģiskās daudzveidības saglabāšanā Latvijā ir arī lauksaimniecības zemēm, t.sk. pļavām un ganībām, kuru saglabāšana iespējama tikai tās apsaimniekojot pie pļaušanai un ganīšanai atbilstoša mitruma režīma, kuru nodrošina funkcionējošas meliorācijas sistēmas.</p> <p>PRIEKŠLIKUMS: Norādīt konkrētus apstākļus, kuros meliorācijas sistēmu atjaunošana un pārbūve var radīt būtisku negatīvu ietekmi uz bioloģisko daudzveidību.</p>	SIVN	<p>Komentāri ņemti vērā.</p> <p>Attiecīgi papildināts teksts 6.1.1. apakšnodaļā.</p>

Avots	Sabiedriskajā apspriešanās sniegtie komentāri/to būtība	Attiecas uz LAP vai SIVN	Komentāri
	<p>Virszemes un pazemes ūdeņi:</p> <p>☐ ☐ Hidrotehniskās meliorācijas pasākumi var izmantīt hidroloģisko režīmu skartajos virszemes ūdensobjektos un potenciāli negatīvi ietekmēt ūdens kvalitāti, izraisīt izteiktus plūdu un „mazūdens” stāvokļus mazajās upēs;</p> <p>KOMENTĀRS: Nav saprotama un normatīvajos aktos sastopama redakcija „hidrotehniskās meliorācijas pasākumi”.</p> <p>Atbilstoši ar Ministru kabineta 23.08.2005. noteikumiem Nr.631 apstiprinātā Latvijas būvnormatīva LNN 224 „Meliorācijas sistēmas un hidrotehniskās būves” terminoloģijai (1.26.punktam), hidrotehniskās būves ir būves, uz kurām iedarbojas ūdens spiediens un kuras kalpo ūdens resursu izmantošanai un ūdeņu kaitīgās darbības novēršanai. Savukārt, atbilstoši Meliorācijas likuma terminoloģijai (1.panta 1.p.), zemes meliorācija ir zemes uzlabošana, kas mazina klimatisko apstākļu nelabvēlīgo ietekmi un nodrošina dabas resursu ilgtspējīgu izmantošanu. Esošu hidrotehnisko būvju un meliorācijas sistēmu atjaunošana nevar būt par iemeslu pastāvoša (plānota) hidroloģiskā režīma izmaiņai, ūdens kvalitātes pasliktināšanai, izteiktu plūdu un „mazūdens” stāvokļa izraisīšanai.</p> <p>PRIEKŠLIKUMS: Konkrētizēt darbības, kuras var izraisīt pamatotas negatīvās ietekmes (piem. jaunu hidrotehnisko būvju un jaunu meliorācijas sistēmu būvniecība var izmantīt hidroloģisko režīmu skartajos virszemes ūdensobjektos).</p> <p>Ģeoloģiskie riski un mūsdienu eksodinamiskie procesi:</p> <p>☐ ☐ Hidrotehniskās meliorācijas sistēmu atjaunošana un pārbūve var tādā mērā izmantīt hidroloģisko režīmu skartajos virszemes ūdensobjektos, galvenokārt upēs, kas radītu upju sānerozijas attīstības risku iepriekšēji stabilās teritorijās, var reaktivizēt karsta procesus, izsaukt augsnes eroziju;</p>		

Avots	Sabiedriskajā apspriešanās sniegtie komentāri/to būtība	Attiecas uz LAP vai SIVN	Komentāri
	<p>KOMENTĀRS: Hidrotehnisko būvju un meliorācijas sistēmu atjaunošanai (renovācijai) un pārbūvei (rekonstrukcijai) normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā nepieciešams būvprojekts. Atbilstoši ūdensobjekta hidroloģiskajam režīmam būvprojektā tiek noteikti būvju parametri un noturība, nepieciešamības gadījumā paredzot attiecīgas konstrukcijas gultņu nostiprinājumus atbilstoši ar LR Zemkopības ministrijas 2008.gada 1.jūlija rīkojumu Nr.123 apstiprinātiem uzņēmumu tehniskiem noteikumiem LV UTN 9000064161-02-2008 „Meliorācijas sistēmas – gultņu nostiprinājumi. Specifikācijas un prasības”.</p> <p>Ne hidromelioratīvo būvniecību kontrolējošo institūciju pārstāvju, ne inženieru – hidrotehniķu ilggadīgā profesionālā pieredze, neaplicina minēto būvju atjaunošanas un pārbūves negatīvo ietekmi uz upju sāneroziju, karsta procesiem un augsnes eroziju.</p> <p>PRIEKŠLIKUMS: Izslēgt attiecīgā punkta redakciju.</p>		
– „–	<p>6.2. Programmas ietekme pasākumu līmenī 6.2.2. Pasākuma „Ieguldījumi materiālajos aktīvos” apakšaktivitāte: Infrastruktūra, kas saistīta ar lauksaimniecības un mežsaimniecības attīstību un pielāgošanu 3. tabula. Pasākuma apakšaktivitātes ietvaros atbalstāmās aktivitātes sagaidāmās ietekmes uz vidi nozīmīgums</p> <p>KOMENTĀRS: Apšaubāms ir 6.2.2.Pasākuma „Ieguldījumi materiālajos aktīvos” apakšaktivitātes „Infrastruktūra, kas saistīta ar lauksaimniecības un mežsaimniecības attīstību un pielāgošanu” 3.tabulā vērtētais aktivitātes (Meliorācijas sistēmu rekonstrukcija, renovācija un būvniecība) ietekmes nozīmīgums attiecībā uz esošu meliorācijas sistēmu rekonstrukcijas vai renovācijas būtiski negatīvu ietekmi uz bioloģisko</p>	SIVN	<p>Komentārs daļēji ņemts vērā.</p> <p>Vērtējuma pamatojums sniegts 6.1.1. apakšnodaļā. SIVN teksts papildināts un izmainīts 6. Nodaļas apakšnodaļās.</p>

Avots	Sabiedriskajā apspriešanā sniegtie komentāri/to būtība	Attiecas uz LAP vai SIVN	Komentāri
	<p>daudzveidību (-3), sagaidāmiem ģeoloģiskiem riskiem, ūdeņu hidroģeoloģiskiem apstākļiem (-2) un ainavu (-1). Atsevišķos gadījumos varbūtēja negatīva ietekme uz vidi saistāma ar jaunu meliorācijas sistēmu būvniecību, bet dabā jau pastāvošu, krūmiem aizaugušu, piesērējušu, sagrauvušu un pielūznotu (vidi degradējošu) meliorācijas sistēmu sakārtošana nav vērtējama kā negatīva ietekme uz vidi. Apakšaktivitātes ietekmes uz vidi aprakstošajā daļā diskutabls ir apgalvojums par plūdu prognozēšanas grūtībām, par caurplūduma un ūdenslīmeņa samazināšanos virszemes ūdensobjektos vasaras sausuma periodos, kā arī par ainavas kvalitāti attiecībā uz meliorētām teritorijām.</p> <p>PRIEKŠLIKUMS: 3.tabulā būtu atsevišķi vērtējama jaunu meliorācijas sistēmu būvniecība no esošu meliorācijas sistēmu rekonstrukcijas un renovācijas, kuru ietekme uz vidi nebūtu vērtējama negatīvi.</p>		
– „–	<p>8. IETEKMES UZ VIDĪ SAMAZINĀŠANAS VAI OPTIMIZĒŠANAS PASĀKUMI</p> <p>Galvenās iespējamās negatīvās ietekmes uz vidi saistāmas ar infrastruktūras pilnveidošanas projektiem, meliorācijas sistēmu rekonstrukcijas projektiem, mežu mežsaimniecisko risku mazināšanas un mežrūpnieciskās vērtības celšanas projektiem, kā arī jaunu būvju celtniecību uzņēmējdarbības uzsākšanai vai modernizēšanai.</p> <p>KOMENTĀRS: Meliorācijas sistēmu rekonstrukcijas iespējamās negatīvās ietekmes uz vidi izvērtēšanu, novēršanu vai kompensēšanu normatīvie akti paredz darbības plānošanas un projektēšanas stadijā (ekspertu atzinumos, ietekmes sākotnējā izvērtējumā, tehniskajos noteikumos, projekta vides aizsardzības sadaļā).</p> <p>PRIEKŠLIKUMS: Meliorācijas sistēmu rekonstrukcijas projekts nebūtu izdalāms kā viena no galvenajām iespējamām negatīvās ietekmes uz vidi saistāmām</p>	SIVN	<p>Komentārs daļēji ņemts vērā. Teksts atbilstoši papildināts un mainīts SIVN 6.2.2. apakšnodaļā un 8. nodaļā.</p>

Avots	Sabiedriskajā apspriešanās sniegtie komentāri/to būtība	Attiecas uz LAP vai SIVN	Komentāri
	darbībām.		
Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija	Iebilstam pret tik vienkāršotu SIVN izstrādāšanas mērķi – plānošanas dokumenta atbilstības starptautiska, ES, valsts un reģionāla līmeņa vide politikas mērķiem un normatīvo aktu prasībām izvērtējums (SIVN 25. lpp. pēdējā rindkopa). Atbilstoši Likumam par ietekmes uz vidi novērtējumu, Stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums ir ietekmes uz vidi novērtējums plānošanas dokumentam, kura īstenošanas var būtiski ietekmēt vidi. Tas nozīmē, ka korektam ietekmes uz vidi novērtējumam jāvērtē iecerētie pasākumi un to ieviešanas nosacījumi, kā arī plānotie sasniedzamie rādītāji, ne tikai ielānoto pasākumu nosaukumu atbilstība normatīvajiem aktiem. Tas ļautu izvairīties no pārliecīga optimisma, vērtējot visus ielānotos LAP pasākumus ar pozitīvu ietekmi uz vidi.	SIVN	Ņemot vērā, ka LAP 2014-2020 sasniedzamo rādītāju un rezultātu paredzējums galvenokārt ir sniegts tādās kategorijās kā: iesaistīto uzņēmēju skaits, izlietojamā finansējuma apjoms un skarto teritoriju kopplatība, ietekmes uz vidi novērtējums ir izdarāms tikai vispārīgi, nosacītajās salīdzinājuma ballēs, nevis eksaktās fizikālās mērvienībās.
– „–	6.1.1. sadaļa – norādām, ka negatīvu ietekmi uz bioloģisko daudzveidību un citām vides jomām var veicināt arī nomināli labvēlīgi pasākumi ar tādiem ieviešanas (atbalsta pieteikšanas un saņemšanas) nosacījumiem, kas veicina videi nelabvēlīgas saimniekošanas prakses vai rada citas nelabvēlīgas ietekmes. Pie nelabvēlīgiem ieviešanas nosacījumiem jāpieskaita arī tādi ieviešanas nosacījumi, kas attur zemes īpašniekus no pieteikšanās konkrētajam atbalsta veidam, tādējādi nesasniedzot ieceroto pozitīvo ietekmi. Spriežot pēc SIVN vērtējumiem, pasākumu ieviešanas nosacījumi nav vērtēti.	SIVN	Visus pasākumus ir iespējams īstenot neatbilstoši, tostarp neatbilstoši likumu u.c. normatīvo aktu prasībām. SIVN ir uzskatīts, ka pasākumu ieviešana notiks atbilstoši. Līdzšinējā praksē atbalstam piesakās 70% potenciāli iespējamo saņēmēju, tātad atbalsts ir pievilcīgs.
– „–	6.1.2. sadaļa – atsevišķas pozitīvas ietekmes grūti saistīt ar konkrētiem LAP pasākumiem (piem., aramzemes intensīvas apstrādes aizvietošana ar ilggadīgām	SIVN	Pieņemts zināšanai.

Avots	Sabiedriskajā apspriešanās sniegtie komentāri/to būtība	Attiecas uz LAP vai SIVN	Komentāri
	augļkopības kultūrām teritorijas ar izteiktu reljefa artikulāciju var novērst gravu veidošanās aizsākšanos) – LAP nav iekļauts pasākums ar uzstādījumiem par prioritāri atbalstāmu augļkoku stādīšanu teritorijās ar izteiktu reljefa artikulāciju. Nevienam no esošajiem pasākumiem arī nav izvirzīti nosacījumi, kas sekmētu uzskaitīto pozitīvu ietekmi. Lūdzam nodrošināt, ka pozitīvu un negatīvo ietekmju izvērtējums ir atbilstošs iekļautajiem pasākumiem un to ieviešanas nosacījumiem.		Izmainīta 6.1.2. apakšnodaļa, 7.1. nodaļa un 8. nodaļa.
– „–	6.1.2. sadaļa – tāpat jānošķir tiešmaksājumu zaļās komponentes un LAP pasākumu devums vides ietekmju mazināšanā (piem., LAP pozitīvu ietekmi uz atsevišķi stāvošu koku saglabāšanu varētu mazināt atbilstošais tiešmaksājumu zaļās komponentes nosacījums).	SIVN	SIVN priekšmets ir LAP. Ja kādas citas darbības, kas neizriet no LAP, mazina LAP pozitīvo ietekmi, tas nemaina atbilstošo SIVN konstatējumu, ka LAP ietekme ir pozitīva salīdzinājumā ar LAP neīstenošanu.
– „–	8. sadaļa – pie ietekmes uz vidi mazināšanas pasākumiem nebūtu iesakāmi tādi, kuri ir obligāti atbilstoši normatīvo aktu prasībām vai kuru ieviešanu paredz citu ES maksājumu saņemšanas nosacījumi (tiešmaksājumu zaļā komponente).	SIVN	Komentārs ņemts vērā. Izmainīta 8. nodaļa.
– „–	Tā kā Lauku attīstības programmas pasākumi nekādā veidā nav saistīti ar starptautisko tirdzniecību ar apdraudētām augu un dzīvnieku sugām, SIVN projektā nav nepieciešams starptautiskās likumdošanas uzskaitījumā minēt Vašingtonas konvenciju.	SIVN	Komentārs ņemts vērā.
– „–	Lūgums nodrošināt, ka Vispārējās pieejas un metodes apraksts tiešām attiecas uz LAP, nevis citiem fondu plānošanas dokumentiem	LAP	Ir labots
– „–	3. rindkopa – Centrālās statistikas pārvaldes mājas lapā norādīta cita Latvijas platība, kā norādīts LAP projektā ar atsauci uz Centrālās statistikas pārvaldes mājas lapu.	LAP	Ir labots

Avots	Sabiedriskajā apspriešanās sniegtie komentāri/to būtība	Attiecas uz LAP vai SIVN	Komentāri
– „–	Norādām, ka 66. rindkopas pēdējais teikums bez plašāka skaidrojuma nav saprotams. Ierosinām papildināt teikumu ar biokurināmā resursu uzskatījumu iekavās. 85. rindkopa – norādām, ka arī privāto mežu īpašumu nelielā platība bieži vien ir limitējošs faktors meža ilgtspējīgai izmantošanai.	LAP	Ir labots
– „–	99. rindkopa – nepieciešams papildinājums par esošās pētnieciskās kapacitātes izmantošanu un pētījumu rezultātu pielietojamību.	LAP	Ir labots
– „–	3.4.2. sadaļu „Meži” nepieciešams papildināt ar informāciju par mežu vecuma struktūru, kas sniedz patiesāku priekšstatu par koksnes resursiem.	LAP	Ir labot
– „–	137. rindkopa – iebilstam pret vienkāršotu purvu lietderības novērtējumu. Purvu sniegto ekosistēmu pakalpojumu kopums ir daudz plašāks par kūdras ieguvi vien (ūdens regulācija, CO2 piesaiste, bioloģiskās daudzveidības saglabāšana u.t.t). Lūdzam papildināt!	LAP	Ir labots
– „–	150. rindkopa – nav norādīts informācijas avots.	LAP	Ir labots
– „–	155. rindkopa- saglabājies vecais Putnu direktīvas numurs. Lūgums labot uz 2009/147/EK.	LAP	Ir labots
– „–	159.-161. rindkopa – nav saprotama šīs informācijas iekļaušana klimata sadaļā. Norādām arī, ka sadaļā par klimatu būt lietderīgi norādīt, ka purvi un palieņu pļavas kalpo par aizsargmehānismu pret klimata pārmaiņu radītiem ekstrēmiem plūdiem, tādēļ būtiski nodrošināt šo ekosistēmu atbilstošu funkcionēšanu, tai skaitā novirzot finansiālu atbalstu.	LAP	Ir labots
– „–	193. rindkopa – nav skaidrs, kāpēc Latvija par lielu sasniegumu uzskata sasniegto tiešmaksājumu palielinājumu, ja jau tagad Latvijas zemniekiem ir otrais lielākais	LAP	Ir labots

Avots	Sabiedriskajā apspriešanās sniegtie komentāri/to būtība	Attiecas uz LAP vai SIVN	Komentāri
	atbalsta īpatsvars kopējos ienākumos. Tādējādi Latvijas zemnieku atkarība no maksājumiem tiek vēl vairāk palielināta, neveicinot ražīguma palielināšanos.		
– „–	228.-244. rindkopa – sniegtā informācija būtu papildināma ar informāciju par saimniecību lieluma sasaisti ar nodarbinātības lielumu, kā arī skaidrojumu par korelāciju starp saimniecību lielumu un apdzīvojuma struktūru.	LAP	Ir labots
– „–	252. rindkopa – tā kā iepriekšējā tekstā (līdz pat 252. rindkopai) nav sniegta informācija par lauksaimniecības un mežsaimniecības devumu nodokļu veidā (nedz nozares, nedz saimniecību griezumā), tad nav iespējams izvērtēt 252. rindkopā sniegtā apgalvojuma par nodokļu apjoma pieaugumu pamatotību. Lūdzam papildināt ar sadaļu par lauksaimniecības un mežsaimniecības nodokļu devumu.	LAP	Ir labots
– „–	272. rindkopa – lūgums sniegt izvērstāku informāciju par ieguldījumu pamatlīdzekļos struktūru (ieguldījumu proporcija, kas novirzīta zemes iegādei, ēku būvniecībai, u.t.t.), kas palīdzētu pamatot atbalstošā LAP pasākuma nosacījumus.	LAP	Ir labots
– „–	57. attēls – lūdzam precizēt kvotas īpašnieku diagrammu.	LAP	Ir labots
– „–	3.5.8. sadaļa – tā kā viens no Lauku attīstības programmas mērķiem ir vides saglabāšana, lūgums papildināt sadaļu par sadarbību ar vides NVO.	LAP	Ir labots
– „–	528. rindkopa – norādām, ka prioritātes apraksts nav saskanīgs ar atbilstošā pasākuma aprakstu, tā kā MLA atbalsta likme visā Latvijā ir vienāda, neņemot vērā 528. rindkopā rakstīto pamatojumu.	LAP	Ir labots
– „–	536. rindkopa – tā kā resursu taupošas tehnoloģijas ilgtermiņā ir arī ekonomiski izdevīgas, tad vides aizsardzības apsvērumi nav vienīgais šādu tehnoloģiju	LAP	Ir labots

Avots	Sabiedriskajā apspriešanās sniegtie komentāri/to būtība	Attiecas uz LAP vai SIVN	Komentāri
	ieviešanas pamatojums. Lūgums papildināt pamatojumu!		
– „–	6.4. pasākums – jāsniedz demarkācijas kritēriji starp LAP atbalstītajiem pētniecības pasākumiem ar Apvārsnis 2020 un vides finanšu instrumentu LIFE.	LAP	Ir labots
– „–	618. rindkopa – nav pamatota uzņēmumu dalījuma pēc lieluma nepieciešamība, ja maziem un vidējiem uzņēmumiem atbalsta intensitāte ir vienāda.	LAP	Ir labots
– „–	624. rindkopa – lūgums precīzi aprakstīt demarkāciju par meliorācijas sistēmu rekonstrukciju, kam paredzēts atvēlēt ERAF finansējumu.	LAP	Ir labots
– „–	6.7. pasākums – situācijas aprakstā ir norādīts, ka MLA atbalstam kvalificējas 1,8 milj. ha, savukārt pasākuma aprakstā paredzēts atbalstīt tikai 800 000 ha. Pēc kādiem kritērijiem un cik pamatota ir atbalstāmās platības samazināšana, ņemot vērā, ka Lauku attīstības programma nav domāta tikai lauksaimniecības un mežsaimniecības nozaru atbalstam?	LAP	Ir labots
– „–	605.rindkopas 2) punkts – lūdzam skaidrojumu, vai šis atbalsta nosacījums paredz, ka agrovides pasākumiem var pieteikties tikai tiešmaksājumu saņēmēji?	LAP	Ir labots
– „–	695. rindkopas 4) punkts- iepriekš tekstā nekur netika minēti agrovides plāni, tādēļ nepieciešams papildināt ar informāciju par šo plānu izstrādāšanu, nosacījumiem, apstiprināšanas un finansēšanas kārtību.	LAP	Ir labots
– „–	6.8.1. sadaļa – informējam, ka nākamā atskaite par ES nozīmes sugu un aizsardzības stāvokļa vērtējumu tiks sagatavota un iesniegta 2019. gadā. Savukārt iepriekšējās 2 atskaites 2001-2006. un 2007.-2012. uzrāda, ka visi zālāju biotopi ir nelabvēlīgā aizsardzības stāvoklī ar lejupejošu tendenci.	LAP	Ir labots
– „–	710. rindkopa 4) punkts – ierosinām šo atbalsta saņemšanas nosacījumu attiecināt	LAP	Ir labots

Avots	Sabiedriskajā apspriešanās sniegtie komentāri/to būtība	Attiecas uz LAP vai SIVN	Komentāri
	uz visiem agrovides dalībniekiem.		
– „–	710. rindkopa 5) un sekojošie punkti –šie atbalsta nosacījumi jāsalīdzina ar tiešmaksājumu „zaļās komponentes” saņemšanas nosacījumiem. Nav pieļaujams, ka tiešmaksājumu ”zaļās komponentes” prasību ievērošana tiek kompensēta ar fiktīvu agrovides pasākumu.	LAP	Ir labots
– „–	733. rindkopa – piebilde par nelabvēlīgiem faktoriem, kas saistīti ar 2009/147/EK un 92/43/EEK direktīvu īstenošanu, kā deklarātīva ir svītrojama. ES vides likumdošanas prasības attiecas uz Latviju kopumā, tādēļ šo prasību ievērošana ir daļa no kopējā Latvijas likumdošanas ietvara.	LAP	Ir labots
– „–	753. rindkopa – atbalsta maksājumu apjoms un nosacījumi jāsalāgo ar nacionālajiem maksājumiem.	LAP	Ir labots
– „–	776. rindkopa – nav atbalstāma mežu ieaudzēšana arī pastāvīgajās pļavās un ganības Natura 2000 teritorijās.	LAP	Ir labots
– „–	6.13. pasākums – demarkācija ar 6.11.1. pasākumu. Sagaidāmie rezultāti – pamatojums iznākuma rādītājam „platības, kurās veikta mežu atjaunošana pēc ugunsgrēkiem”	LAP	Ir labots
– „–	817. rindkopa – kādus dzīvniekus ņems vērā pašvaldības ceļu izbūvē – visus? tikai lauksaimniecības?	LAP	Ir labots
Dabas aizsardzības pārvalde, 13.09.2013. Nr.	LAP SIVN lielākoties ir balstīts uz subjektīviem pieņēmumiem, kas izteikti „+” un „-” ietekmju formā bez pietiekama pamatojuma un analīzes, kas nav metodoloģiski korekti.	SIVN	Metodikas skaidrojums ir dots precizētajā 6.1. nodaļas ievadtekstā un apakšnodaļās pa pasākumiem tās turpinājumā.

Avots	Sabiedriskajā apspriešanās sniegtie komentāri/to būtība	Attiecas uz LAP vai SIVN	Komentāri
4.9/51/2013-N-E			
– „–	Vismaz attiecībā uz bioloģisko daudzveidību rīcība vienā no plānotajiem pasākumiem lielākoties nebūs kompensējoša vai pastiprinoša kādam citam plānotajam pasākumam. Piemēram, SIVN paredzētās pozitīvās ietekmes pasākuma „Bioloģiskās daudzveidības uzturēšana zālājos” ietvaros nekādi nekompensēs SIVN paredzētās negatīvās ietekmes, ko radīs pasākums „Ieguldījumi meža ekosistēmu noturības un ekoloģiskās vērtības uzlabošanai”.	SIVN	Komentārs nav ņemts vērā. SIVN tekstā nav izteikts tāds apgalvojums, ka katrs bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu veicinošais pasākums kompensēs katra šajā kontekstā negatīvi vērtētā pasākumu ietekmi.
– „–	Ir nekorekti sagaidīt pozitīvu ietekmi uz bioloģisko daudzveidību no plānotajām aktivitātēm, kuru galvenie mērķi nav tiešā veidā vērsti uz bioloģisko daudzveidības saglabāšanu. Piemēram, aktivitāte „Uzņēmējdarbības attīstība ar lauksaimniecību nesaistītām darbībām laukos” labākajā gadījumā var būt neitrāla attiecībā uz bioloģisko daudzveidību. Ja kāds zemes īpašnieks aktivitātes iespaidā pārtrauc apsaimniekot pļavu un tajā ierīko ražošanas uzņēmumu, ietekme uz bioloģisko daudzveidību visticamāk būs pat negatīva.	SIVN	Komentārs nav ņemts vērā. Pasākuma novērtējumā pieminētas dažādi vērstas netiešas, dažādos termiņos sagaidāmas ietekmes. Nav uzsvērtā būtiska pozitīva ietekme, tomēr ir jāņem vērā, ka intensīvās lauksaimniecības apjoma mazināšana bieži tiek saistīta ar dabas vides kvalitātes uzlabošanu.
– „–	Liela iekšēja LAP pretruna, kas nav identificēta SIVN, ir tā, ka daudzās sadaļās tiek runāts par dabas kultūrvēstures un ainavas vērtību saglabāšanu, bet, izskatot atbalsta pasākumus un to ietvaros paredzētās aktivitātes, atrodam, ka mazajām lauku saimniecībām atbalsts tiek paredzēts tikai gadījumos, kad tās tiek attīstītas, lai palielinātu tirgū pārdotās produkcijas apjomu vai pārstrukturētas. Savukārt mazās lauku saimniecības, kas lielā mērā nodrošina lauku ainavas, dabas un	LAP, SIVN	Komentārs ir ņemts vērā. Teksts atbilstoši papildināts SIVN 6.2.3. un 6.2.21. apakšnodaļās.

Avots	Sabiedriskajā apspriešanās sniegtie komentāri/to būtība	Attiecas uz LAP vai SIVN	Komentāri
	<p>kultūrvides pastāvēšanu, uzturot dabas daudzveidību nodrošinošos ainavu elementus (ēkas, stādījumus, pļavas u.c.) un ražojot tikai pašpatēriņam, ir pilnībā izstumtas no LAP atbalsta shēmas. Pārvalde atzīmē, ka LAP atbalsta nepieejamība var izrādīties kritiska šo ļoti daudzskaitlīgo saimniecību segmentam, radot nopietnus draudus lauku vides un ainavas vērtību saglabāšanai. Jāatzīmē, ka minētais ir krasā pretrunā ar LAP prioritāšu sarakstā minēto sociālo iekļaušanu un nabadzības mazināšanu lauku teritorijās. Rezultātā nevar piekrist SIVN sadaļas „Kopējā Programmas pasākumu ietekme vidi” secinājumam, ka LAP2020 nerada nopietnus riskus lielāku sistēmu līmenī.</p>		
– „–	<p>Kā būtisks LAP trūkums, kas nav uzrādīts SIVN, ir tas, ka runājot par mežsaimniecības sektoru, nav sniegts no dabas un ainavas viedokļa īpaši būtiskais mežu vecumstruktūras raksturojums, kā arī nav paredzēti labvēlīgas mežu vecumstruktūras uzturēšanai nepieciešamie atbalsta pasākumi. Pretēji tam, pārspilēti tiek izcelta diskutablā mežu loma CO2 piesaistē.</p>	LAP, SIVN	<p>Komentārs ņemts vērā.</p> <p>Par CO2 lomu (mazinot to) ir papildināts vairākās vietās tekstā.</p> <p>Atbilstoši papildināts un mainīts teksts SIVN 6.2.8. apakšnodaļā.</p>
– „–	<p>Kopumā kā LAP tā SIVN trūkums jāatzīmē, ka Latvijas teritorija praktiski netiek diferencēta attiecībā uz lielākās daļas pasākumu īstenošanu. Jo īpaši tas attiecas uz intensīvas lauksaimniecības un mežsaimniecības atbalsta pasākumiem, kas, kā to atzīmē arī paši LAP un SIVN autori, ir būtiskā pretrunā ar teritoriju dabas, kultūrvēstures un ainavu vērtību saglabāšanu.</p>	LAP, SIVN	<p>SIVN ir norādīts, ka LAP tiek vērtēta kā nacionāla programma, ņemot vērā, ka tā attiecas uz visām dažādajām Latvijas teritorijām, bet netiek vērtēta katra konkrēta teritorija: novērtējums ir <u>stratēģiskais</u>.</p>
– „–	<p>SIVN būtu papildināms ar nosacījumu, ka bez iepriekšēja izvērtējuma intensīvas lauksaimniecības atbalsta pasākumi realizējami tikai valsts nozīmes lauksaimniecības zemju teritorijās. Pārējā Latvijas teritorijā tikai pēc atbilstoša</p>	SIVN	Papildināta 8. daļa.

Avots	Sabiedriskajā apspriešanās sniegtie komentāri/to būtība	Attiecas uz LAP vai SIVN	Komentāri
	izvērtējuma.		
– „–	LAP tā pašreizējā redakcijā tikai ļoti fragmentāri paredz mehānismus, kas intensīvi apsaimniekotās teritorijās ar lielu piesārņojošu ietekmi un negatīvu ietekmi uz dabas vērtībām liktu apsvērt iespēju pievērsties videi labvēlīgākiem apsaimniekošanas mehānismiem. Viens no variantiem būtu paredzēt iespēju intensīvas lauksaimniecības un kailciršu platībām piemērot atbilstošu dabas resursu nodokli.	LAP	LAP ir programma, kas paredz noteiktu apjomu pasākumu atbilstoši iespējām un nepretendē aptvert visu.
– „–	Pasākuma „Zināšanu pārneses un informācijas pasākumi” pamatojumu nepieciešams papildināt ar informāciju par to, ka lielākajai daļai zemju apsaimniekotāju pietrūkst zināšanu un informācijas par dabas, kultūrvēstures un ainavu vērtībām kopumā un šo vērtību nozīmi, un klātbūtni viņu apsaimniekotajās teritorijās. Lai novērstu šo trūkumu, LAP jāparedz zemju apsaimniekotāju izglītošana un informēšana minētajās jomās, ciktāl tas nepārklājas ar darbības programmas „Izaugsme un nodarbinātība” specifisko atbalsta mērķi Nr.5.4.2 „Nodrošināt sabiedrību un kompetentās institūcijas ar savlaicīgu un kvalitatīvu informāciju augstas vides kvalitātes un bioloģiskās daudzveidības saglabāšanai, kā arī veicināt zaļo domāšanu ilgtspējīga dzīves veida sekmēšanai”.	LAP	LAP ir programma, kas paredz noteiktu apjomu pasākumu atbilstoši iespējām un nepretendē aptvert visu.
– „–	Pasākuma „Ieguldījumi materiālajos aktīvos” ietvaros viskritiskāk vērtējama intensīvas lauksaimniecības un mežsaimniecības veicināšanai paredzētā aktivitāte „Meliorācijas sistēmu rekonstrukcija, renovācija un būvniecība”. Te SIVN papildināms ar nosacījumu, ka darbības pieļaujamas tikai minerālaugšņu teritorijās, kur rekonstrukcija nevar izraisīt kūdras slāņa mineralizācijas aktivizēšanos, kas savukārt radītu ļoti ievērojamu siltumnīcas efektu izraisošo gāzu (CO2 un CH4) emisiju un ūdeņu krasu bagātināšanos ar barības vielām. Attiecīgi uz krasi negatīvu labojams arī atbilstošais rādītājs SIVN novērtējuma tabulā.	SIVN	Komentārs daļēji ņemts vērā. Papildināts teksts 8. nodaļā.
– „–	Pasākuma „Profilakse un atjaunošana pēc bojājumiem, ko mežam nodarījuši meža ugunsgrēki, dabas katastrofas un katastrofāli notikumi” nosacījumi LAP papildināmi ar nosacījumu, ka atbalsts piemērojams tikai ārpus NATURA2000 teritorijām.	LAP	Komentārs daļēji ņemts vērā. SIVN 8. daļa papildināta.

Avots	Sabiedriskajā apspriešanās sniegtie komentāri/to būtība	Attiecas uz LAP vai SIVN	Komentāri
– „–	SIVN apkopojuma tabulā ir norādīts, ka pasākums „Ieguldījumi meža ekosistēmu noturības un ekoloģiskās vērtības uzlabošanai” ir ar izteikti negatīvu ietekmi uz bioloģisko daudzveidību. Papildus šim vērtējumam SIVN jāatzīmē, ka nepieciešama pasākuma nosaukuma maiņa un korekcijas atbalstāmo aktivitāšu sarakstā, izņemot no tā pāraugušo apšu audžu, kas vairumā gadījumu ir īpaši vērtīgas bioloģiskajai daudzveidībai, aizstāšanas iespējamību. Mežu bioloģiskās daudzveidības palielināšanai un atjaunošanās spēju vairošanai minētajā pasākumā būtu iekļaujams aktivitāšu atbalsts, kas nodrošinātu dabas vērtībām labvēlīgas mežu vecumstruktūras izveidi ar pastāvīgu pieauguša meža īpatsvaru vismaz 10% katrā meža īpašuma vienībā.	SIVN	Komentārs daļēji ņemts vērā. Papildināts teksts 6.2.8. nodaļā.
– „–	Pasākums „Meža ieaudzēšana” ir no dabas un ainavu aizsardzības viedokļa viens no visapšaubāmākajiem atbalsta pasākumiem. Jo īpaši tas attiecas uz nelielu lauksaimniecības zemju platību apmežošanu, kas neizbēgami izraisa mozaīkveida ainavu transformāciju par vienlaidus mežainu ainavām ar mazāku dabas un ainavas daudzveidību. Minētā pretruna SIVN būtu jāakcentē, kā arī jānorāda uz kompensējošu mehānismu nepieciešamību LAP. Kā iespējams kompensējošs mehānisms varētu būt nelielo meža ielokos atrodošos lauksaimniecības zemju statusa pielīdzināšana bioloģiski vērtīgiem zālājiem, attiecīgi kompensējot to apsaimniekošanas izmaksas. Papildus esošajām aktivitātēm minētajā pasākumā būtu vēlams iekļaut meža joslu un puduru ieaudzēšanu vēja erozijas apdraudētās lielās vienlaidus lauksaimniecības zemju teritorijās, kas atbilstoši SIVN veido 9,3% no LIZ.	SIVN	Papildināta 6.2.9. apakšnodaļa un 8. daļa. LAP ir programma, kas paredz noteiktu apjomu pasākumu atbilstoši iespējām un nepretendē aptvert visu. Ir jautājumi, kas nav LAP kompetencē (teritorijas plānojumu nosacījumi un neizmantotās LIZ definēšana).
– „–	Attiecībā uz pasākumiem „Maksājumi saimniecībām ar dabas ierobežojumiem”, „Agrovīde un klimats” un „Bioloģiskā lauksaimniecība” nepieciešams atzīmēt, ka noganīšanas intensitāte diferencējama atkarībā no noganīšanas ilguma un, lai izvairītos no pārganīšanas, ganot visu gadu tā nosakāma mazāka (no 0,2 liellopu vienībām/ha) kā sezonālai ganīšanai.	LAP/SIVN	Komentārs ņemts vērā. Papildināts teksts 8. nodaļā. LAP nav izmainīta.
	Latvijas Dabas fonda sagatavotajā Ziņojumā atbilstoši Biotopu direktīvas 17.pantam konstatēts, ka visiem Eiropas Savienības aizsargājamiem biotopiem, kuros zālāji ir vienīgā vai viena no galvenajām komponentēm (5130, 6120, 6210,	LAP	LAP nav izmainīta. Principā esošajā LAP redakcijā tas viss jau ir paredzēts, bet

Avots	Sabiedriskajā apspriešanā sniegtie komentāri/to būtība	Attiecas uz LAP vai SIVN	Komentāri
	6230, 6230, 6270, 6410, 6450, 6510, 6530 un 7230) Latvijā ir nelabvēlīgs aizsardzības statuss, tāpēc jāpaplašina LAP apakšpasākums „Natura 2000 maksājumi laukiem”, paredzot maksājumus par visu to Eiropas Savienības aizsargājamo biotopu apsaimniekošanu, kuros zālāji ir vienīgā vai viena no galvenajām komponentēm (5130, 6120, 6210, 6230, 6230, 6270, 6410, 6450, 6510, 6530 un 7230), pie tam visā valsts teritorijā, lai uzlabotu to aizsardzības statusu Latvijā.		precizēt nav iespējams tāpēc, ka VARAM nevar iedot karti ar precīzu zālāju slāni šīm platībām, kā arī tas, ka saistības ir jāuzņemas brīvprātīgi, t.i., LAP nevar diktēt, ka konkrēts zālājs obligāti apsaimniekojams ar noteiktu metodi.
Meža īpašnieku apvienība „Bārbele”	<p>6.1.1. Negatīvās ietekmes Bioloģiskā daudzveidība:</p> <p>Meliorācijas sistēmu atjaunošana un pārbūve var radīt būtisku negatīvu ietekmi uz bioloģisko daudzveidību;</p> <p>VIEDOKLIS: Līdzšinējā pieredze liek domāt, ka arī turpmāk atbalsts meža meliorācijai netiks izmantots masveidīgi. Tajā pašā laikā uzskatu, ka noteiktā daļā mežu vai tiem pieguļošās teritorijās meliorācijas sistēmu atjaunošana ir pārbūve ir vienīgais risinājums, kā saglabāt esošā biotopa (mežaudzes) bioloģisko daudzveidību! Bez tam – nav nepieciešami detalizēti statistikas dati vai uzskaites, lai secinātu, ka bebru radītās „daudzveidības” Latvijā kļuvušas pārmēru daudz un tā ir sasniegusi kritisko robežu, sagādājot ievērojamus postījumus zemju (tostarp mežu) īpašniekiem. Neveicot atbilstošus meliorācijas pasākumus, postījumi tikai vairosies.</p> <p>☐ ☐ Mežsaimniecisko risku mazināšanas pasākumi un vēlme palielināt ekonomisko ieguvumu kāpinot mežaudžu produktivitāti izraisīs bioloģiskās daudzveidības samazināšanos. Negatīvā ietekme saistīta gan ar tiešiem un pārejošiem, gan paliekošiem, gan netiešiem un akumulējošiem efektiem;</p>	SIVN	Viedoklis ir ņemts vērā. Ieviesti atsevišķi labojumi tekstā.

Avots	Sabiedriskajā apspriešanā sniegtie komentāri/to būtība	Attiecas uz LAP vai SIVN	Komentāri
	<p>VIEDOKLIS: Mežsaimniecisko risku mazināšana un mežaudžu produktivitātes palielināšana iespējama, veidojot tieši mistrotu koku sugu mežaudzes (sastāvs tiek veidots galvenokārt jaunaudžu kopšanas posmā), kas arī tiek jau tagad darīts. Šādu mežaudžu veidošana ir pamats bioloģiskās daudzveidības nodrošināšanai mežā.</p> <p>☐ ☐ Mazvērtīgo koku sugu aizstāšanas rezultātā var tikt iznīcināti bioloģiski vērtīgi biotopi, kā arī pārtraukti dzīvnieku migrācijas koridori;</p> <p>VIEDOKLIS: Secinu, ka lielākajā daļā gadījumu īpašnieki izvēlēsies ar augstvērtīgākām sugām aizstāt tieši baltalkšņa audzes, tāpēc nav pamata uzskatīt, ka rezultātā tiks iznīcināti vērtīgi biotopi. Tāpat nav pamata bažām par dzīvnieku migrācijas koridoru pārtraukšanu, jo sugu aizstāšanas rezultāts tāpat būs jaunaudzes, un vispārzināms fakts, ka meža dzīvnieki labprātāk pārvietojas/slēpjas tieši jaunaudzēs.</p> <p>☐ ☐ Mazvērtīgo lauksaimniecības zemju apmežošana var būtiski samazināt dabīgo pļavu platību, negatīvi ietekmējot kopējo sugu daudzveidību;</p> <p>VIEDOKLIS: Mazvērtīgo lauksaimniecības zemju apmežošana un meža plantācijas statusa izmantošana nozīmē īpašniekam iespēju samērā īsā aprites ciklā iegūt koksnes ražu un zināmus ienākumus. Uzskatu, ka, apmežojot mazvērtīgās lauksaimniecības zemes, tiek radīti tādi apstākļi, kas mazina saimniecisko mežu ekspluatācijas slodzi un veicina atmirstošās koksnes saglabāšanos mežā (piemēram, īpašnieks lieku reizi nebauks ar traktoru mežā „lasīt malku”, bet nocirtīs to savā plantācijas platībā)! Bez tam – līdz šim praksē nācies apmežot tikai tādas platības, uz kurām grūtu</p>		

Avots	Sabiedriskajā apspriešanās sniegtie komentāri/to būtība	Attiecas uz LAP vai SIVN	Komentāri
	<p>attiecināt jēdzienu „dabīgā pļava”. Pārsvārā tās ir vai nu pavisam mazauglīgas zemes, vai arī krūmājiem un dadžiem aizlaistas zemes, kurās vispirms jāveic krūmu izciršana.</p> <p>Ainava:</p> <p>☐ ☐ Mežu stādīšana neizmantotās vai mazvērtīgās lauksaimniecības zemēs izraisīs negatīvu ietekmi uz ainavu – mazināsies tās daudzveidība, izzudīs mazie ainavas elementi;</p> <p>VIEDOKLIS: Pirmkārt – mežu īpašnieki ieaudzēs tikai tur, kur nav perspektīvi nodarboties ar lauksaimniecību, t.i. – kur šī zeme nebūs interesanta zemkopjiem. Otrkārt – pastāv virkne vērtīgu rekomendāciju (t.sk. Pasaules Dabas fonda ieteiktās), kuras ņemt vērā, ierīkojot stādījumus. Esmu pārliecināts, ka vairums meža ieaudzētāju ar šīm rekomendācijām rēķināsies, ja vien būs par tām informēti! Treškārt – vai bērza stādījums (lauks) ir ainaviski mazvērtīgāks/vērtīgāks par rudzu (rapša, kviešu) un tml. lauku?...</p>		
Latvijas Meža īpašnieku biedrība	<p>Uzsveram pasākuma „Ieguldījumi mežu attīstībā un mežu dzīvotspējas pilnveidošanā” nozīmi gan no vides, gan sociālā un ekonomiskā aspekta un pilnībā atbalstām visas pasākumā minētās aktivitātes. Vēlamies norādīt, ka tieši pateicoties pašreizējā periodā pieejamajam atbalstam jaunaudžu kopšanā un neproduktīvo zemju apmežošanā, pirmo reizi Latvijas valsts pastāvēšanas vēsturē, jaunaudžu kopšanas apjomi 2012.gadā privātajos mežos sasniedza un pat pārsniedza jaunaudžu kopšanas apjomus valsts mežos, ka nozīmē būtisku devumu produktīva, kvalitatīva, noturīga meža izveidē, kas ir būtiski arī no CO2 piesaistes viedokļa.</p>	SIVN	<p>Viedoklis ir ņemts vērā. Ieviesti labojumi tekstā. CO2 piesaistes būtiskumu patlaban aktīvi diskutē dažādos līmeņos. LAP 2014-2020 tiek uzsvērta pielāgošanās nepieciešamība klimata pārmaiņu radītajiem jaunajiem riskiem. Meža „ražības” paaugstināšanas</p>

Avots	Sabiedriskajā apspriešanās sniegtie komentāri/to būtība	Attiecas uz LAP vai SIVN	Komentāri
			pasākumi atrauti no nepieciešamības uzturēt dabas vērtībām labvēlīgu mežu vecumstruktūru var radīt apgrūtinātas pielāgošanās varbūtību nākotnē sagaidāmām ekstrēmām hidrometeoroloģiskām parādībām.
– „–	Runājot par vides pārskata projektu, neizpratni izraisa jaunaudžu kopšanas, neproduktīvu audžu un sugu nomaiņas negatīvais vērtējums no bioloģiskās daudzveidības aspekta, jo ņemot vērā iepriekš minēto devumu pret nelabvēlīgiem vides faktoriem noturīgu un produktīvu (t.i. CO2 labāk piesaistošu) audžu veidošanā, kā arī to, ka likumdošana tieši kopšanai jau pašlaik nosaka ierobežojumus putnu ligzdošanas periodā, šo pasākumu vērtējumam no bioloģiskās daudzveidības viedokļa jābūt vismaz neitrālam, ja ne pozitīvam.	SIVN	Šā pasākuma saimnieciskās un vides ietekmes ir dažādas, tieši attiecībā uz bioloģisko daudzveidību tam lokāli, tieši īstenošanas vietā, ir vispārzināma negatīva ietekme.
– „–	Norādām, ka ņemot vērā būtisko mazauglīgo un lauksaimniecībai neperspektīvo platību īpatsvaru, būtu jābūt daudz mazāk ierobežojumiem ieaudzēšanai paredzētajām platībām. Pilnībā pietiktu ar augsnes auglības un erozijas riska nosacījumu ieviešanu.	LAP	LAP nav izmainīta, jo pasākumi paredzēti pieejamā finansējuma apjomā.
– „–	Pilnībā atbalstām pasākuma NATURA 2000 maksājumi meža īpašniekiem saglabāšanu arī nākamajā periodā. Ir pilnībā atbalstāma arī kompensāciju likmju diferencēšana atšķirībā no aprobežojuma smaguma, taču vēlamies norādīt, ka paredzētais kompensācijas apmērs nav atbilstošs un ņemot vērā to, ka 17.septembrī MK izskatīs noteikumu projektu „Noteikumi par saimnieciskās darbības ierobežojumiem, par kuriem pienākas kompensācija, tās izmaksas nosacījumiem, kārtību un apmēru” kur paredzēts šāds kompensācijas apmērs: 6. Kompensācijas apmērs: 6.1. lauksaimniecības zemēs – 44 euro par hektāru;	LAP	LAP nav izmainīta, jo pasākumi paredzēti pieejamā finansējuma apjomā.

Avots	Sabiedriskajā apspriešanā sniegtie komentāri/to būtība	Attiecas uz LAP vai SIVN	Komentāri
	<p>6.2. meža zemēs atkarībā no saimnieciskās darbības ierobežojuma veida visa gada laikā:</p> <p>6.2.1. aizliegta jebkāda mežsaimnieciskā darbība – 157 euro par hektāru;</p> <p>6.2.2. aizliegta koku ciršana galvenajā cirtē un kopšanas cirtē – 157 euro par hektāru;</p> <p>6.2.3. aizliegta koku ciršana galvenajā cirtē – 128 euro par hektāru;</p> <p>6.2.4. aizliegta koku ciršana kailcirtē – 43 euro par hektāru.</p> <p>LAP 2014-2020 tieši meža īpašniekiem (jo par lauksaimniecības platībām kompensāciju apmēri abos dokumentu projektos principā sakrīt) paredzētais kompensāciju apmērs nav taisnīgs, jo nedrīkstētu veidoties situācija, kad par vienādiem aprobežojumiem pienākas dažādi kompensāciju apmēri un personas tiek diskriminētas tikai tādēļ, ka kompensācijas tiek maksātas no dažādiem finanšu avotiem.</p>		
Kurzemes meža īpašnieku apvienība	<p>Ja neatbalstīsim meža audzēšanas, kopšanas, grāvju tīrīšanas pasākumus, liela daļa īpašumu tā arī nekļūs par labu koksnes ražošanas objektu. Gala rezultātā mazkvalitatīva koksne derēs tikai apkurei, nevis mēbeļu un būvkonstrukciju ražošanai.</p> <p>Paaugstinātais īpašuma nodoklis par neapkoptu lauksaimniecības zemi stimulē īpašniekus rīkoties. Ja labai lauksaimniecībai tā neder, tad mežu audzēt var.</p> <p>Iepriekšējais ES atbalsts tika izlietots pilnībā jau pasen. Cilvēki gaida nākošo iespēju, jo par saviem līdzekļiem to izdarīt var tikai lielās Skandināvu pensiju fondu firmas.</p>	LAP	LAP nav izmainīta, jo pasākumi paredzēti pieejamā finansējuma apjomā.
Andis Lazdiņš, 2013.09.25	<p>Attiecībā uz mazvērtīgajām audzēm ir tā, ka atbalsta apjoms ir pārāk niecīgs, lai ietekmētu mežizstrādes apjomu Latvijā, tāpēc valsts mērogā ietekme nebūs uzskaitāma. Mazvērtīgās Ba audzes diezgan strauji sabrūk (atjaunojas ar citām koku sugām) pašas pēc 40 gadu vecuma sasniegšanas, tāpēc piesārņojums, ko rada izšķīdušās organiskās vielas un augu barības vielas būs mazāks tajos gadījumos, ja šīs platības izstrādās, iegūstot koksnes produktus, nevis atstās mežā. Katrā ziņā runa nav par teritorijām, kurās saimnieciskā darbība ir ierobežota, attiecīgi, meža īpašnieks ir tiesīgs veikt mežsaimniecisko darbību, tajā skaitā iegūt koksni. No</p>	SIVN	Pieņemts zināšanai, nav pretrunā ar SIVN doto vērtējumu.

Avots	Sabiedriskajā apspriešanās sniegtie komentāri/to būtība	Attiecas uz LAP vai SIVN	Komentāri
	vides aizsardzības viedokļa, iespējams, būtiski ir tas, lai mežaudžu rekonstrukcijas laikā (izcērtot veco mežaudzi) tiek ievērotas prasības par aizsargjoslām mežā (prasības pašas ir gana bezjēdzīgas, bet tādas viņas ir).		
– „–	"Baltalksnārijs" nav dabiska ekosistēma, kas spēj patstāvīgi sevi atražot vairākās paaudzēs. Arī dabisko apstākļos baltalksni otrajā apritē nomaina egles vai ēncietīgās lapkoku sugas (ozols, piemēram, ja to nenoēd zvēri), tāpēc nebūtu jācenšas saglabāt pioniersugu audzes, bet to vietā jāveido saimnieciskie meži ar iespējami lielu bioloģisko vērtību, lai tie papildinātu vēsturisko meža zemju realizētos ekosistēmu pakalpojumus.	SIVN	Pieņemts zināšanai, nav pretrunā ar SIVN doto vērtējumu.
– „–	Mežā veiktu izmēģinājumu rezultāti neapstiprina to, ka kailcirsu rezultātā būtiski palielinās barības vielu ieskalosānās virszemes ūdenskrātuvēs, t.i. uz nogāzēm ierīkotās aizsargjoslās pēc kailcirtēm barības vielu saturs augsnes ūdenī nepalielinās, lai gan izmaiņas notiek lokāli – cirmās palielinās katjonu koncentrācija augsnes ūdenī, kas saistīts ar skuju un lapu esošo barības vielu ieskalosānos augsnē, citiem vārdiem sakot, aizsargjosla spēj piesaistīt visu, kas izskalojas no mežaudzes izstrādātās daļas. Darbs par mežizstrādes ietekmi uz vidi turpinās, tāpēc precīzāki rezultāti būs pieejami 2-3 gadu laikā.	SIVN	Pētījumi šajā visai komplikētajā jautājumā pagaidām nesniedz viennozīmīgi interpretējamus rezultātus visiem gadījumiem.
Latvijas Melioratoru biedrība, 13.09.2013. Nr. 5	Pasākuma „Ieguldījumi materiālajos aktīvos” mērķis ir definēts: „Attīstīt konkurētspējīgu lauksaimniecību, ieguldot lauksaimniecības un pārstrādes uzņēmumos, kā arī attīstīt infrastruktūru, kas saistīta ar lauksaimniecības un mežsaimniecības attīstību un pielāgošanu”. Līdz ar to nepieciešams atjaunot meliorācijas sistēmu efektīvu darbību, veicot to renovāciju un rekonstrukciju.	LAP	LAP paredz atbalstu meliorācijas sistēmu atjaunošanai.
– „–	Lai sasniegtu Latvijas izvirzīto mērķi – celt saimniecību efektivitāti, mums jānodala ražošanu veicinoši pasākumi (un to teritorijas) no dabas aizsardzības pasākumiem, atbilstoši jāizvērtē katra procesa ietekme uz vidi. Bez tam lielākā daļa secinājumu par nelabvēlīgo meliorācijas sistēmu rekonstrukcijas, renovācijas ietekmi nav pamatota. Lai tik strikti apgalvotu, ka meliorācija nodara dabai tikai ļaunu, nepieciešami novērojumi, pētījumi, kas veikti pirms un pēc hidromelioratīvās būvniecības. Meliorācijas rezultātā ražas pieaugums ir no 20-40 % lauksaimniecības zemēs un	LAP	Skat. „Kopējo atbildi uz komentāriem par meliorāciju” beigās.

Avots	Sabiedriskajā apspriešanās sniegtie komentāri/to būtība	Attiecas uz LAP vai SIVN	Komentāri
	<p>mežsaimniecībā koksnes pieaugums var sasniegt 5 reizes meliorētā zemē eglēm pēc doktora P.Zālīša pētījumiem.</p> <p>Veicot ūdensnoteku rekonstrukciju, renovāciju, tiek izvākts gultnes aizaugums, gadiem ilgi krājušies biogēnie elementi, kas veicina eitrofikāciju. Gultņu pārtūrīšanas rezultātā uzlabojas gaisa kvalitāte (no trūdošiem augiem neizdalās slāpekļis), uzlabojas ūdens kvalitāte, jo ūdens ir tekošs, ūdensnotekās, kur mājō zivis, uzlabojas zivju dzīvotnes. Ūdens tece ūdensnotekās tiek atjaunota izvācot aizsprostojumus, galvenokārt, bebru izveidotos. Tiek sakārtotas ūdensnoteku nogāzes un krasti. Pazeminoties ūdens līmenim ūdensnotekā, pazeminās gruntsūdens līmenis, līdz ar to tiek garantēta nogāžu noturība (pārmitra grunts ir nestabila). Nepieciešamības gadījumā nogāzes nostiprina. Gala rezultātā iegūstam ūdensnotekas, kuru šķērsriezumi ir atbilstoši palu un plūdu ūdeņu aizvadīšanai. Zinot gultnes parametrus, ir vieglāk prognozēt iespējamās plūdus, pretēji aizaugušām, piesērējušām gultnēm, kuru caurvades spēju grūti prognozēt.</p> <p>Mūsaprāt, dabas daudzveidība necieš no meliorācijas sistēmu renovācijas un rekonstrukcijas. Pārmitros mežos un lauksaimniecībā izmantojamās zemēs ir sava sugu daudzveidība, susinātos mežos un LIZ citu sugu daudzveidība. Bieži ir gadījumi, ka bioloģiski vērtīgos zālājus nav iespējams nopļaut, jo platības ir pārmitras. Platības pārņem mitrumu mīloši augi, un sugu daudzveidība izzūd. Atjaunojot drenu sistēmu darbību pārmitrās platībās, iespējams atjaunot sugu daudzveidību, gan mežos, gan LIZ.</p> <p>Nevaram piekrist, ka tiek sabojāta lauku un mežu ainava, veicot meliorācijas darbus. Platības, kurās nedarbojas meliorācijas sistēmas ir ar krūmiem, usnēm, latvāņiem un Kanādas zeltslotiņu aizaugušas, pārmitros mežos rēgojas satrunējušu koku stumbri. Atjaunojot meliorācijas sistēmu darbību iegūstam iespēju sēt un stādīt saimnieciski noderīgus augus, vai veidot zālājus un parkus.</p> <p>Atgādinām, ka meliorācijas sistēmas nodrošina arī lauku infrastruktūras pastāvēšanu – autoceļu, laukumu, ēku stabilitāti nodrošina pazeminātais gruntsūdens līmenis.</p>		
Mežsaimnie	Lai nodrošinātu profesionālu nenoplicinošu privāto mežu īpašumu	LAP	LAP nav izmainīta.

Avots	Sabiedriskajā apspriešanās sniegtie komentāri/to būtība	Attiecas uz LAP vai SIVN	Komentāri
ku apvienība „Krāslava”, 07.03.2011.	apsaimniekošanas, mežsaimniecības tehnikas izmantošanas un apaļkoksnes nepārtrauktas piegādes pārstrādes uzņēmumiem, efektivitāti, nepieciešams valsts atbalsts un stimulēt mežsaimniecības biedrību un kooperāciju attīstību līdzvērtīgi citām lauksaimniecības kooperācijām – nelielai koģenerācijas rūpnīcai 1 mēneša darbībai nepieciešama 800 kub.m. kurināmās koksnes. Vidējais meža īpašums Latvijā ir 10 ha. Lai katru mēnesi nodrošinātu nepārtrauktu koksnes piegādes plūsmu, uzņēmumam jāpiesaista (jāslēdz līgumi) ar daudziem desmitiem mazo mežu īpašniekiem. Risinājums ir kooperāciju dibināšana, kur par piemēru jau darbojas daudzās lauksaimniecības kooperācijas – piena, gaļas un citu produktu piegādē pārstrādātājiem no mazajām saimniecībām. Privātie mežu īpašnieki (grāmatveži, celtnieki, skolotāji utt) bieži nepārzina mežsaimniecības nozari. Eiropas rietumu valstu privāto mežu kooperācijas 100 gadu pieredze pierādījusi to darbību efektivitāti, ilgtspēju un nenoplicinošu mežu apsaimniekošanu.		Pieņemts zināšanai, nav pretrunā ar SIVN doto vērtējumu.
– „–	Jālikvidē diskriminācija (jāparedz kompensācija) starp mežu īpašniekiem – Dienvidlatgales teritorijā lielas mežu zemes platības aizņem parku zonas, ainavu apvidi, ūdenskrātuvju krasta zonas. Mežizstrāde šajās platībās ir stingri ierobežota vai aizliegta. Ieņēmumi no saimnieciskajiem mežiem ir krietni augstāki nekā no mežiem aizsargājamās zonās, toties izstrādes izdevumi ir lielāki aizsargājamās mežos. Augoša meža nozīme globālajā oglekļa ciklā, ūdens resursu aizsardzībā un bioloģiskās daudzveidības saglabāšanā nodrošina labklājību visiem iedzīvotājiem. Mežu īpašniekiem, kuru meži atrodas aizlieguma zonās, jāparedz kompensācija par neiegūto peļņu ierobežotās darbības rezultātā.	LAP	LAP paredz tikai Natura 2000 teritorijās un mikroliegumos, balstoties uz tās izstrādē un īstenošanā saistošajiem ES tiesību aktiem.
Valsts SIA “Meliorprojekts”, 16.09.2013	Ja saīsinājumos tiek skaidroti vispār zināmi saīsinājumi kā Minsitru kabinets (MK), tad kāpēc nav skaidrojuma par specifiskiem saīsinājumiem, piemēram: BVZ (6.lpp.), ne-ETS (17.lpp.), AAI (32.lpp.), VRG (32.lpp.), BDUZ (42.lpp.) u.c. Maldinošs ir 3.nodaļas “Lauku attīstības programmas pamatojums” un tās apakšnodaļu nosaukumi. LAP pamatojums taču izteikts tā sastāvā.	SIVN	Saīsinājumi papildināti. 3. nodaļā sniegta informācija par LAP pamatojumu.
– „–	Vai 3.3.2. nodaļā “ES plānošanas dokumenti” un 3.3.3.”.Nacionālā līmeņa politikas plānošanas dokumenti” nebūtu jāiekļauj arī “Nitrātu direktīva”91/676/	SIVN	Nav konstatēta šo tiesību aktu tieša pielietojamība

Avots	Sabiedriskajā apspriešanās sniegtie komentāri/to būtība	Attiecas uz LAP vai SIVN	Komentāri
	EEK, direktīva "Par plūdu risku novērtējumu un pārvaldību" 2007/60/EK, "Plūdu riska novērtēšanas un pārvaldības nacionālā programma 208.-2015.g., kas tieši saistīti ar apskatāmajiem jautājumiem.		LAP novērtēšanā konkrētu SIVN secinājumu ieguvei. LAP ir programma, kas paredz noteiktu apjomu pasākumu atbilstoši iespējām un nepretendē aptvert visu.
– „–	Lietderīgi vairākos vērtējumos ievērot ar Eiropas Regulu noteiktās un 4.3. sadaļā aprakstītās ģeogrāfiskās vai vides plānojuma vienības, vērtējumu un secinājumus diferencēt pa atsevišķiem šiem reģioniem, kurus nevar attiecināt uz visas valsts teritoriju. Piemēram: ja norādīts Latvijas ainavu dažādums – āraines, mežainums un mozaikveida ainavas, tad kāpēc ietekmi uz ainavu nevērtēt diferencēti uz tām. Kāds ir procentuālais sadalījums pašreizējā novērtējumā? apgalvots, ka Latvijā ir liela ūdens un vēja erozija, karsta parādības u.tml., bet šādas parādības faktiski ir lokālas; nav ievērotas īpaši jutīgo teritoriju izplatība un prasības pret tām.	SIVN	Diferencēts vērtējums nav iespējams sakarā ar LAP 2014-2020 vispārīgo raksturu. Tajā nav paredzēta diferenciācija atbalsta pasākumos atkarībā no teritorijas piederības kādam ainavu tipam. Ģeoloģisko risku izplatība Latvijā patiesi ir ļoti nevienmērīga un galvenokārt lokalizējas vairākās specifiskās teritorijās. Tomēr LAP 2014-2020 pasākumu atbalstam nav nosacījumu, kas attiecināmi uz konkrētām ģeoloģiskajiem riskiem pakļautām teritorijām vai faktu kā tādu.
– „–	Dažkārt izteikti nepamatoti, pārprotami, neveikli secinājumi vai uz tēmu neattiecināmi izteikumi. Piemēram:	SIVN	Nevar piekrist ne apgalvojuma nepareizībai, ne formulējuma

Avots	Sabiedriskajā apspriešanās sniegtie komentāri/to būtība	Attiecas uz LAP vai SIVN	Komentāri
	6.lpp. no pēdējās rindkopas: ‘attīstība gan kā vienmēr saistīta arī ar negatīvām ietekmēm uz bioloģisko daudzveidību’ ? Kāpēc?		nesaprotamībai.
– „–	29.lpp.’lauksaimniecības zemēm ir būtiska loma bioloģiskās daudzveidības saglabāšanā Latvijā. Vislielākā nozīme ir pļavām un ganībām, bet zināma loma ir arī graudaugu sējumiem, kuros barojas putni, īpaši migrācijas laikā’?	SIVN	Nevar piekrist ne apgalvojuma nepareizībai, ne formulējuma nesaprotamībai.
– „–	56.lpp. ‘Zināšanu līmeņa pieaugums var radīt saimnieciskās aktivitātes kopēju pieaugumu tādā līmenī, kas rada papildus slodzi videi’?	SIVN	Jautājums par netiešajām ilgtermiņa ietekmēm. Zināšanas ietver arī zināšanas par vēl neapgūtām esošo resursu izmantošanas iespējām, esošās ražošanas efektivitātes palielināšanas iespējām un iespēju salīdzināt. Saimniecisko aktivitāšu, ražošanas u.c. aktivizēšanās ir tikai viens no iespējamajiem rezultātiem, kļūdas nav.
– „–	73.lpp. ‘nenodrošinot plašāku vides izglītības pieejamību pasliktināsies vides un dabas procesu līmenis ... (šo procesu īpaši pastiprina pēdējos 20 gados vērojamā paradigmu maiņa vispārējās izglītības sistēmā, kā arī pieaugusi virtuālās socializācijas un plašsaziņas līdzekļu pieejamība, kas aizpilda esošo informācijas vakuumu ar nepārbaudītām, ezotēriskām un citādi profanējošām koceptijām) ...	SIVN	Pretruna ir tikai šķietama. Vides riskus var radīt gan izglītības trūkums, gan tās līmeņa pieaugums. Riski, protams, var izpausties dažādi. Vides izglītība ir viens no sekmīgas dabas un vides aizsardzības stūrakmeņiem.
– „–	Lai palielinātu augšņu produktivitāti un izmantošanas efektivitāti izmanto meliorācijas pasākumus, kas kopumā arī jāvērtē kā pozitīvs pasākums, bet	SIVN	Meliorācijas neviennozīmīgās ietekmes ir

Avots	Sabiedriskajā apspriešanās sniegtie komentāri/to būtība	Attiecas uz LAP vai SIVN	Komentāri
	<p>meliorācijas sistēmu atjaunošanas (rekonstrukcijai) projekta vērtējums nav pamatots un ir maldīgs.</p> <p>Protams, meliorācijas pasākumu ietekmē zināmā mērā mainās hidrogrāfiskais tīkls, augšņu un teritorijas hidroloģiskais režīms, lauku lielums un konfigurācija, kas atsaucas uz vietējās floras un faunas struktūru un eksistences apstākļiem. Mainās ekoloģiskās sistēmas, bet tas nenozīmē, ka, piemēram, ‘mitrummīlošiem’ augiem vai dzīvniekiem vides nozīmē būtu kādas priekšrocības pret ‘sausummīļiem’. Vai nekopta vai slikti kopta tīruma (kur nedarbojas augsnes mitruma regulēšanas sistēma) pārvēršanās nezāļu laukā radīs videi pievilcīgu bioloģisko daudzveidību un ainavu? Vai tīrumā ar nerekonstruētu meliorācijas sistēmu, apstrādājot zemi un novācot ražu (ja tāda būs) tehnika nestīgs, nebuksēs un nenogrims un tādējādi nepalielinā SEG emisiju? Vai mitros apstākļos, neapstrādātos laukos neveidosies invazīvie augi, vai neattīstīsies kaitīgie kukaiņi (kniši) u.tml.?</p>		<p>pienācīgi ņemtas vērā.</p>
<p>– „–</p>	<p>Projektā veiktais ietekmju novērtējums saistībā ar hidrotehnisko meliorāciju būtiski atšķiras no Latvijā un pasaulē atzītu zinātnieku, tajā skaitā Latvijas zinātnu akadēmijas akadēmiķa, Ņujorkas ZA locekļa prof.Dr.habil.sc.ing.C.Šķiņķa, prof.A.Zīverta, un ārzemju zinātnieku pētījumu rezultātiem un atziņām: Baltijas ūdensnoteču stacijā Zosēnu apkaimē ilgus gadus veiktie sistemātiskie noteču novērojumi vairākās ūdenstecēs ir pārlicinoši pierādījuši un apstiprinājuši to, ka zemes nosusināšanas pasākumi nekādā ziņā neizraisa upju caurplūduma samazināšanos mazūdens periodos. Gluži otrādi, jo lielāka ir upes drenēšanas pakāpe, jo intensīvāka ir ūdens pieplūde šajos periodos, bet caurplūdumu peiaugums palu laikā ir visai maznozīmīgs.</p> <p>Nekoptās ūdensobjektu gultnēs uzkrājas organiskie savienojumi, attīstās pūšanas procesi, kas pasliktina ūdens kvalitāti. Savukārt virszemes ūdens notece no nedrenētām platībām ir daudzkārt (2,2 –3,5 reizes) lielāka kā no drenētām platībām, kas sekmē ūdensobjektu piesārņošanu, mēslojuma, barības vielu un aramkārtas nonesi no platībām.</p> <p>Latvijas klimatiskajos apstākļos meliorācijas pasākumi – drenēšana – parasti</p>	<p>SIVN</p>	<p>Skat. „Kopējo atbildi uz komentāriem par meliorāciju” beigās.</p>

Avots	Sabiedriskajā apspriešanās sniegtie komentāri/to būtība	Attiecas uz LAP vai SIVN	Komentāri
	<p>aktīvi regulē augsnes mitruma režīmu neveģetācijas periodā. Kad zeme sasalusi, drenāža novada vairāk kā 2/3 daļas liekā ūdens. Vasaras laikā iztvaikošanas un transpirācijas rezultātā kā drenētās tā nedrenētās minerālaugsnēs gruntsūdens līmenis parasti nokrīt 1,5 – 2 m dziļi un vairāk un drenāža to aktīvi ietekmēt nevar.</p> <p>Drenētās augsnēs vairāk attīstās un zemaramkārtas slānī izplatās augu saknes. Nedrenētās augsnēs sakņu masa ir 1,6 – 1,7 reizes mazāka kā drenētās. Tām atmirstot, uzkrājas organiskās vielas, veidojas augsnes struktūra un augsnes auglība.</p> <p>Drenētās augsnēs samazinās neproduktīvā iztvaikošana un palielinās augsnes ūdens akumulācijas spējas, sekmē lietus ūdens iefiltrēšanos augsnē un mazina virszemes ūdens noplūdi un nenones barības vielas no aramkārtas.</p> <p>Slapjā, sablīvētā nedrenētā augsnē ir nelabvēlīgi eksistences apstākļi faunai, piemēram – sliekām</p> <p>Pavasārī, kūstošā sniega ūdens filtrēšanās rezultātā, drenēta augsne atkūst ātrāk, aramkārtas temperatūra pavasarī un vasarā ir par 1,5 – 2,5 0C augstāka, līdz ar to augu veģetācijas periods ilgāks (un bioloģiskās daudzveidības iespējas lielākas).</p>		
– „–	<p>Hidrotehniskās meliorācijas ietekmes vērtējumā ieteicams ņemt vērā iepriekšējos skaidrojumus un grozīt šādus atzinumus un atbalstāmo aktivitāšu ietekmes uz vidi nozīmīgumu:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Negatīvās ietekmes uz bioloģisko daudzveidību (40.lpp.) : Meliorācijas sistēmu atjaunošana un pārbūve var radīt būtisku negatīvu ietekmi uz bioloģisko daudzveidību. 2. Negatīvās ietekmes uz virszemes un pazemes ūdeņiem (41.lpp.): Hidrotehniskās meliorācijas pasākumi var izmainīt hidroloģisko režīmu skartajos virszemes ūdensobjektos un potenciāli negatīvi ietekmēt ūdens kvalitāti, izraisīt izteiktus plūdus un “mazūdens” stāvokļus mazajās upēs. 3. Negatīvās ietekmes uz ģeoloģiskiem riskiem un eksodināmiskiem procesiem (41.lpp.): Hidrotehniskās meliorācijas sistēmu atjaunošana un pārbūve var tādā mērā izmainīt hidroloģisko režīmu skartajos virszemes ūdensobjektos, 	SIVN	Skat. „Kopējo atbildi uz komentāriem par meliorāciju” beigās.

Avots	Sabiedriskajā apspriešanās sniegtie komentāri/to būtība	Attiecas uz LAP vai SIVN	Komentāri
	<p>galvenokārt upēs, kas radītu upju sānerozijas attīstības risku iepriekšēji stabilās teritorijās, var reaktivizēt karsta procesus, izsaukt augsnes eroziju.</p> <p>Drenējot augsni un pazeminot gruntsūdens līmeni, nevar negatīvi ietekmēt krastu sāneroziju, mitru un pārslapētu nogāžu noturība ir daudzkārt vājāka un noslīdeņu – sānerozijas veidošanās daudzkārt lielāka. Karsta procesi, kā zināms, ir ģeoloģiska parādība, ko izraisa pazemes ūdeņu šķīdinājošā iedarbība uz iežiem, galvenokārt ģipšakmeņiem un kaļķakmeņiem. Gruntsūdens pazemināšana nevar reaktivizēt karsta procesus. Efemērās gravas var veidoties tikai pastiprinātas virszemes ūdeņu noteces gadījumā, bet drenētās platībās ar organizētu virszemes ūdens noteci iespēja ir daudzkārt mazāka.</p> <p>4. Pozitīvās ietekmes uz virszemes un pazemes ūdeņiem (43.lpp.): Pievedceļu aktivitāte ir teritorijas labiekārtošana un ar ceļiem saistīta meliorācijas sistēmu sakārtošana, kas daļēji var uzlabot situāciju lietus ūdeņu novadīšanā un pazemes ūdens nesējhorizontu piesārņošanas saistītu risku. Kāpēc virsūdeņu novadīšana gar ceļiem ir pozitīvs pasākums, bet novadīšana no laukiem un mežiem ir negatīvs?</p> <p>5. Pozitīvās ietekmes uz virszemes un pazemes ūdeņiem (43.lpp.): Atbalstot BDUZ apsaimniekotājus upju un ezeru palienēs īpašos apstākļos var mazināt arī ar pavasara paliem saistīto plūdu risku, kā arī mazināt ar pavasara sniega kušanas ūdeņiem upēs nonākošo smalkgraudaino sanešu apjomu. Kā BDUZ apsaimniekošana var ietekmēt palu risku?</p> <p>6. Pozitīvās ietekmes uz ainavu: Noteiktās teritorijās lauksaimniecības ekstensifikācija palīdzēs saglabāt pastāvīgus ainavas elementus (piem. atsevišķus kokus, akmeņu krāvumus). Kas domāts ar ‘akmeņu krāvumiem’? Vai no laukiem novākto laukakmeņu kaudzes, kuras veidotas veicot meliorācijas darbus?</p>		
Zemnieku saeima, 16.09.2013 Nr.108	Nepiekrītam Vides pārskata vienpusīgajam novērtējumam par meliorācijas sistēmu ietekmi uz vidi, kā arī vairākiem apgalvojumiem par programmas negatīvo ietekmi uz bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu. Pārskatā nav pietiekoši akcentēta arī dažādo programmu pozitīvā ietekme uz vidi. ZSA uzskata, ka nākošajā plānošanas periodā ir atvēlēti pietiekoši finanšu resursi pasākumiem,	SIVN	Skat. „Kopējo atbildi uz komentāriem par meliorāciju” beigās.

Avots	Sabiedriskajā apspriešanās sniegtie komentāri/to būtība	Attiecas uz LAP vai SIVN	Komentāri
	kas vērsti uz vides saglabāšanu, tāpēc būtiskākais, kas ir jānodrošina, lai šie resursi (tātad atbilstošie pasākumi) tiek ieviesti tā, lai nodrošinātu maksimāli lielu pozitīvu ietekmi uz vidi un bioloģisko daudzveidību.		
– „–	Būtisku pienesumu lauksaimniecības ietekmes uz vidi mazināšanai var dot arī veiksmīgi ieviesta lauku saimniecību modernizācijas programma (gan lauksaimniecības, gan pārstrādes). Tādēļ ir svarīgi, lai programmās atspoguļotos papildus sabiedriskā atbalsta intensitāte, kas motivētu projektu iesniedzējus ieviest videi draudzīgas tehnoloģijas.	LAP	LAP nav mainīta, tā ietver visus plānotos pasākumus pieejamā finansējuma robežās.
– „–	Meliorācijas sistēmu rekonstrukcijas pasākuma ietekme uz vidi ir atspoguļota tikai no negatīvās puses un nav pieminēti tā pozitīvie aspekti, kā piemēram – ir daudz augu, dzīvnieku un kukaiņu, kuru dabiskā dzīvesvide ir nosusinātas lauksaimniecības zemes, nevis pārpurvojušās! Novecojušo meliorācijas sistēmu rekonstrukcija ir ļoti svarīga jaunajā plānošanas periodā. Papildus tam ir jāiegulda jaunu tehnoloģisko risinājumu un zinātnes izpētes rezultātu ieviešana meliorācijā, veicinot pētniecību, izglītību un konsultācijas šajā nozarē.	SIVN	Skat. „Kopējo atbildi uz komentāriem par meliorāciju” beigās.
– „–	Apakšpasākums (1) Bioloģiski vērtīgā zālāja apsaimniekošanas veicināšana Nav atbalstāms priekšlikums, ka katram atbalsta pretendētājam ir jāveido agrovīdēs plāns. Tā vietā iesakām LAD, pamatojoties uz DAP (dabas aizsardzības pārvaldes) apstiprināto zālāju bāzes un to izvērtējumu, sagrupēt zālājus pēc to rekomendējamās apsaimniekošanas metodes un lauka bloka kartēs tos attiecīgi pa grupām iezīmēt, lai pretendētājam ir skaidrs, kāda apsaimniekošana konkrētajā zālājā ir atļauta. Izvērtējot iepriekšējā perioda praksi un to ietekmi uz BVZ saglabāšanu, jaunajā periodā noteikti ir jānosaka vēlā pļaušana pēc 1. jūlija, nevis 15. augusta, kas ir atstājis negatīvu ietekmi uz bioloģisko daudzveidību.	LAP	Diferencēšanas ieviešana LAP ir paredzēta. Vēlās pļaušanas sākuma termiņš padarīts agrāks: 15.jūlijs.
– „–	Apakšpasākums (3) Videi draudzīgas saimniekošanas veicināšana Papildināt pasākuma mērķi ar uzstādījumu: veicināt resursu ilgtspējīgu apsaimniekošanu. Atbalsta saņemšanas prasības: Papildināt sarakstu ar tiešmaksājumu zaļošanas prasībām (trīs papildus pasākumi), lai pretendents piesakoties uz Agrovīdēs pasākumu automātiski izpilda TM	LAP	Daļēji papildināts/izmainīts.

Avots	Sabiedriskajā apspriešanās sniegtie komentāri/to būtība	Attiecas uz LAP vai SIVN	Komentāri
	<p>prasības. Tas ļaus lauksaimniekam labāk izprast/pārskatīt saimniecībā veicamos vides aizsardzības pasākumus kopumā, mazinās birokrātisko slogu;</p> <p>Nenoteikt par obligātu buferjoslu nopļaušanu reizi gadā, jo buferjoslu nozīme ir daudzfunkcionāla – tās samazina barības vielu noteci, bet papildus dod arī dzīviesvidi un barotni putniem un dzīvniekiem (nepļaušanas gadījumā). Tādēļ aicinām maksimāli izmantot visu buferjoslu pozitīvo devumu un rekomendēt vismaz reizi 2-3 gados nopļaut buferjoslas, lai nodrošinātu to neaizaugšanu ar krūmiem.</p> <p>Svītrot Prasību par lauku sadalošajām joslām (punktu 3), jo šobrīd lauku struktūra vēl ir ļoti sadrumstalota un pirms šādas prasības ieviešanas ir nepieciešama konsolidācijas programma. Lielos lauku masīvos daudzos gadījumos lauki pieder dažādiem saimniekiem, tiek apsēti ar dažādām kultūrām, tiek izmantota dažāda agrotehnika. Šāda papildus mākslīga sadalošo joslu veidošana rezultātā neveidos „zaļos koridorus”, kā arī nedos plānoto vides vērtības pieaugumu. Tāpat šīs neapstrādātās joslas kalpos par kaitēkļu (it īpaši kailgliemežu) vairošanās vietu. Ja zemju konsolidācijas process turpināsies un tiks atrasti veiksmīgi kaitēkļu apkarošanas paņēmieni, pēc 2020.gada iespējams plānot līdzīgu pasākumu. Vienlaicīgi tam ir jābūt kopprojektam attiecīgās vietas saimnieku starpā, lai veidotu zaļo koridoru, kas savieno dažādas teritorijas.</p> <p>Svītrot punktu 4), jo neredzam vides piesumsu 2m neapstrādātām joslām gar ceļa malām. Jau šobrīd daudzviet neapstrādātās un neapstrādātās ceļa malas kalpo par invazīvo nezāļu (lāčauzas, rudzusmilgas, vējauzas, latvāņa) pavairošanās perēkļiem. Varam diskutēt par pasākumu – ceļmalas un ceļmalas grāvjus pļauj ne agrāk kā 26. jūnijs.</p> <p>Vides jutīgajā teritorijā ir maksimāli daudz jāaudzē ziemāju kultūras, kas ļauj minimizēt barības elementu noplūdi, bet starpkultūru audzēšanas gadījumā, tas nav iespējams.</p> <p>Lai saglabātu ainavu elementus un atsevišķi augošus kokus lauku masīvos, aicinām papildināt prasības ar punktu – vismaz vainaga platumā veido zālāju zonu ap aramzemē augošiem atsevišķiem kokiem</p>		

Avots	Sabiedriskajā apspriešanās sniegtie komentāri/to būtība	Attiecas uz LAP vai SIVN	Komentāri
– „–	<p>Apakšpasākums „Lauku saimniecību modernizācija”</p> <p>Papildināt atbalstāmās aktivitātes ar investīcijām inovatīvās un videi draudzīgās tehnoloģijās ar atbalsta intensitāti +5 līdz +10 %.</p> <p>Papildināt atbalstāmās aktivitātes ar pasākumu – neproduktīvās investīcijas (piemēram, mitrzemju ierīkošana) ar atbalsta intensitāti 70 %</p>	LAP	Nav papildināts/mainīts
– „–	<p>Apakšpasākums „Infrastruktūra, kas saistīta ar lauksaimniecības un mežsaimniecības attīstību un pielāgošanu”</p> <p>Projektu atlases kritērijus papildināt ar :</p> <p>Barības elementu noplūdi mazinošu elementu iekļaušana projektā dod papildus punktus (nosēddīķi, kontrolētā drenāža u.t.t.);</p> <p>Kā vienu no projekta atlases kritērijiem iekļaut arī meliorācijas sistēmas lielāko sateces baseinu, projektus rindo prioritātē pēc lielākā sateces baseina;</p> <p>Atbalsta apjoms: Maksimālā atbalsta intensitāte 50 % un attiecināmo izmaksu summa vienam pretendentam 300 000 EUR, un kopprojektam 500 000 EUR;</p>	LAP	Ir ieviesti precizējumi.
– „–	<p>Pasākums „Ieguldījumi meža attīstībā un mežu dzīvotspējas pilnveidošanai”</p> <p>Aicinām izvērtēt un samazināt atbalsta intensitāti gan apmežošanai, gan atbalstu jaunaudžu kopšanai.</p> <p>Atbalstām tikai plantāciju mežu ierīkošanu LIZ zemēs, kas nepieciešamības gadījumā ļauj platības atgriez lauksaimnieciskajā ražošanā, nesarežģījot formalitātes ar zemes lietošanas veida maiņu.</p> <p>Nepieļaut LIZ apmežošanu vairāk kā 5 ha kopplatībā vienam atbalsta saņēmējam vai saistītajām personām.</p> <p>Atbalstām to, ka nav atļauta meža ieaudzēšana platībās ar slēgtām meliorācijas sistēmām.</p>	LAP	5 ha kritērijs ir ieviests.
Latvijas Botāniķu biedrība, 15.09.2013	Nav skaidri definēta metodika, pēc kuras ir vērtēta pasākumu ietekme	SIVN	Komentārs daļēji ņemts vērā. Teksts precizēts nodaļā 6.2.10. Metodikas skaidrojums ir

Avots	Sabiedriskajā apspriešanās sniegtie komentāri/to būtība	Attiecas uz LAP vai SIVN	Komentāri
			dots precizētajā 6.1. nodaļas ievadtekstā un apakšnodaļās pa pasākumiem tās turpinājumā. Visu pasākumu ietekmes uz vidi novērtējuma pamatojums dots tekstā nodaļā 6.
	Pasākuma „Ieguldījumi materiālajos aktīvos” ietekme uz bioloģisko daudzveidību un ainavu vērtēta ar +1. Tam nav nekāda pamata, ņemot vērā, ka, palielinoties tehnikas un aprīkojuma izmantošanai, mazinās cilvēka roku darbs, tātad laukos pieejamo darba vietu skaits, kas veicinās ainavas polarizāciju. Jāatzīmē, ka nekāds pamatojums šādam vērtējumam pārskata tekstuālajā daļā nav dots, gluži pretēji – ir minēta varbūtēja negatīva ietekme uz ainavu.	SIVN	Komentārs ir neprecīzs, minētā pasākuma (6.2.1. apakšnodaļa) trim aktivitātēm ir atšķirīgi ietekmes uz ainavu vērtējumi, kuri atbilst gan komentārā ieteiktajam, gan arī pašas nodaļas tekstam, un pamatota modernu iekārtu maznozīmīgā pozitīvā ietekme uz bioloģisko daudzveidību salīdzinājumā ar novecojušu iekārtu ietekmi.
	Pasākuma „Ieguldījumi materiālajos aktīvos” apakšpasākuma „Infrastruktūra, kas saistīta ar lauksaimniecības un mežsaimniecības attīstību un pielāgošanu” ietekme uz klimata pārmaiņām vērtēta ar +1. Tas ir pretrunā ar vispārzināmām likumsakarībām, ka mitrāju nosusināšana un lauksaimniecības zemju izmantošanas intensifikācija ir viens no nozīmīgākajiem CO2 emisiju avotiem. CO2 piesaistei parasti iesaka paaugstināt (!) kūdraino lauksaimniecības zemju gruntsūdens līmeni (piemēram, Lal, 20041; Freibauer, 20042). Šim apakšpasākumam viennozīmīgi būs negatīvas klimata pārmaiņas veicinoša	SIVN	6.2.2. apakšnodaļā maznozīmīgā pozitīvā ietekme uz CO2 piesaisti pamatota ar meža produktivitātes palielināšanos meža nosusināšanas rezultātā. Turpat ir arī minēts tas pats,

Avots	Sabiedriskajā apspriešanās sniegtie komentāri/to būtība	Attiecas uz LAP vai SIVN	Komentāri
	ietekme.		kas komentārā – ka pārpurvotu teritoriju nosusināšanai ir negatīva ietekme uz CO2 piesaisti, bet, tā kā LAP 2014-2020 paredz tikai rekonstruēt meliorācijas sistēmas vietās, kur tās jau pastāv, bet zaudējušas funkcionalitāti, no saimnieciskā viedokļa nepietiekami nosusinot mežu un lauksaimniecības platības, nevis veidot jaunas meliorācijas sistēmas kūdras purvu nosusināšanai, tad šī pretējā ietekme uzskatāma par tīri teorētisku.
	Daudzviet pārskatā izteikti apgalvojumi, kas rosina domāt, ka nav veikta dziļāka mijiedarbību analīze . Piemēram, pārskata projekta <i>6.1.2 Pozitīvas ietekmes</i> [uz bioloģisko daudzveidību] (42. lpp.) vērtēts, ka „Novirzot akcentu no lauksaimnieciskās ražošanas uz citu profilu uzņēmējdarbības veidiem teritorijās, kur intensīva lauksaimnieciskā ražošana ir saistīta ar piesārņojuma izplatības riskiem, var sasniegt pozitīvu ietekmi arī uz bioloģisko daudzveidību dažādās teritorijās”. Taču nav vērtēta ar bioloģisko daudzveidību saistīto atbalsta mehānismu konkurētspēja, salīdzinot tos ar intensīvo lauksaimniecisko ražošanu.	SIVN	Tajā pašā apakšnodaļā 6.1.2. Pozitīvas ietekmes (uz bioloģisko daudzveidību) ir iekļauti arī ar bioloģisko daudzveidību saistītie atbalsta mehānismi, kas saskaņā ar LAP 2020 ir nevis konkurējoši, bet savstarpēji papildinoši pasākumi.
	Pārskata projektā nav iekļauts pasākumu kumulatīvās ietekmes uz vidi izvērtējums , kā to prasa 2004.gada 23. marta Ministru kabineta noteikumu Nr.157 „Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums” 8.7.		Pasākumu kumulatīvā ietekme ir apkopota 6.3. nodaļā „Pasākumu

Avots	Sabiedriskajā apspriešanās sniegtie komentāri/to būtība	Attiecas uz LAP vai SIVN	Komentāri
	pants.		kopējā ietekme uz vidi” un tās 23. tabulā „Pasākumu ietekmju uz vidi apkopojums”. Aktivitāšu līmenī šī ietekme izvērstā 24. tabulā, kurā sākotnējā redakcijā bija arī visas LAP 2014-2020 rezultējošā kumulatīvā ietekme, bet sakarā ar sabiedriskajā apspriešanās izteiktajiem komentāriem par metodoloģisku neiespējamību mehāniski summēt dažādu aktivitāšu kumulatīvās ietekmes, kas atbilst arī Vides pārskata autora viedoklim, kopsummā rinda tabulā vairs nav iekļauta.
	Pārskata projektā nav piedāvāti risinājumi negatīvo ietekmju mazināšanai vai novēršanai pasākumu un apakšpasākumu līmenī, nav doti arī priekšlikumi, kuru pasākumu un apakšpasākumu nosacījumi un realizācija būtu būtiski jāpārskata, lai mazinātu negatīvo uz vidi ietekmi.		Pasākumi un aktivitātes LAP 2014-2020 ir definēti vispārīgi pa visu Latviju, bez piesaistes konkrētām vietām un projektiem, nosacījumiem un realizācijas detaļām. Piedāvāt mainīt pasākuma vai aktivitātes definīciju nozīmē ieteikt LAP 2014-2020 noteikto pasākumu

Avots	Sabiedriskajā apspriešanās sniegtie komentāri/to būtība	Attiecas uz LAP vai SIVN	Komentāri
			norādīt un/vai aizstāt ar citu pasākumu, bet izslēdzoši apstākļi šādu rekomendāciju nepieciešamībai nav konstatēti. Vides pārskatā ir daudzkārt uzsvērts, ka katrs konkrētais projekts LAP 2014-2020 īstenošanas gaitā pakļaujams tā veidam un apjomam atbilstošām ietekmes uz vidi novērtēšanas procedūrām.
	Pārskata projektā nav vērtēta pasākuma „Agrovide un klimats” ieviešanas efektivitāte un nav doti ieteikumi uzlabot šī pasākuma un apakšpasākumu nosacījumus, lai uzlabotu to efektivitāti.	SIVN	Vides pārskatā ir vērtēts pasākums „Agrovide un klimats” detalizēti pa trim apakšpasākumiem (6.2.17.-6.2.19.apakšnodaļas) tā, kā tos paredz īstenot LAP 2014-2020, un nav saprotams, kas komentārā domāts ar terminu „efektivitāte” un tās uzlabošana.
	Ietekmi uz vidi novērtēt pēc skaidri definētas objektīvi atkārtojamas metodikas. Vides pārskatā iekļaut sadaļu, kurā aprakstīta metodika. Metodikai jābūt tādai, lai cits vides pārskata izstrādātājs par tiem pašiem pasākumiem ar visaugstāko varbūtību nonāktu pie tiem pašiem argumentiem un analoga slēdziena.	SIVN	Metodikas skaidrojums ir dots precizētajā 6.1. nodaļas ievadtekstā un apakšnodaļās pa pasākumiem tās turpinājumā. Visu pasākumu ietekmes uz vidi novērtējuma pamatojums

Avots	Sabiedriskajā apspriešanās sniegtie komentāri/to būtība	Attiecas uz LAP vai SIVN	Komentāri
			dots tekstā 6. daļā. Šā vides pārskata izstrādātājs uzskata, ka cits nonāktu principā pie tādiem pašiem argumentiem, neizslēdzot subjektīvas atšķirības tādā mērā, lai nemainītos kopējais slēdziens. Nav saprotams, cik lielas iespējamās subjektīvās rezultātu atšķirības šīs metodikas pielietojumā cita autora izpildījumā atbilstu komentārā lietotajam formulējumam „ar visaugstāko varbūtību”.
	Pasākuma „Agrovide un klimats” apakšpasākums „Bioloģiskās daudzveidības uzturēšana zālajos” (BDUZ) maksājuma apjoms nav sabalansēts ar maksājuma apjomiem, ko lauksaimnieks var iegūt, zālāju uzarot vai apmežojot, vai iekultivējot. Kopumā bioloģiski vērtīgu zālāju platības valstī nepārsniedz 1 % no valsts teritorijas. Tādējādi, ja bioloģisko zālāju apsaimniekotājs nebūs ieinteresēts, respektīvi, kompensācija par zemas intensitātes zemes apsaimniekošanu un dabas vērtību saglabāšanu nebūs līdzvērtīga intensīvajai lauksaimniecībai, sagaidāma šīs jau tā niecīgās bioloģiski augstvērtīgās platības sarūkšana, kas var būt neatgriezeniski daudzām retām, apdraudētām sugām un Latvijas bioloģiskajai un ainavas daudzveidībai kopumā.	LAP	LAP ir izmainītas maksājumu proporcijas un ieviesta maksājumu diferenciacija par BDUZ: aktuālajā redakcijā maksājumi par 2. un 3. klases BVZ pārsniedz maksājumus par pastāvīgo pļavu un ganību bioloģisko apsaimniekošanu. Likmes apjoms tiek aprēķināts pēc vienotas metodikas, kurā tiek ņemti vērā zaudējumi, neuzarot vai neapmežojot.

Avots	Sabiedriskajā apspriešanās sniegtie komentāri/to būtība	Attiecas uz LAP vai SIVN	Komentāri
			Par likmi informācija tagad sniegta LAP 141.lpp. un pielikumā dots arī likmes aprēķins.
	Šobrīd piedāvātā atbalsta aprēķins nav skaidrs. BDUZ atbalsts ir plānots 120 EUR/ha apmērā, bet pasākuma „Bioloģiskā lauksaimniecība” atbalsta par pastāvīgajām pļavām un ganībām maksimālā likme ir 146 EUR/ha. Šādas atbalsta atšķirības veicinās bioloģiski vērtīgo zālāju (BVZ), kas ir bioloģiskajās saimniecībās, pieteikšanu uz pasākumu „Bioloģiskā lauksaimniecība”, nevis apakšpasākumu „Bioloģiskās daudzveidības uzturēšana zālajos”. Tā kā pasākuma „Bioloģiskā lauksaimniecība” atbalsta saņemšanas nosacījumos nav iekļauta prasība BVZ apsaimniekot atbilstoši BVZ apsaimniekošanas nosacījumiem, tie var tikt iekultivēti, tā būtiski samazinot bioloģisko daudzveidību.	LAP	LAP ir izmainītas maksājumu proporcijas un ieviesta maksājumu diferenciācija par BDUZ: aktuālajā redakcijā maksājumi par 2. un 3. klases BVZ pārsniedz maksājumus par pastāvīgo pļavu un ganību bioloģisko apsaimniekošanu.
	Piedāvāt risinājumus negatīvo ietekmju mazināšanai vai novēršanai pasākumu un apakšpasākumu līmenī, dot priekšlikumus, kuru pasākumu un apakšpasākumu nosacījumi un realizācija būtu būtiski jāpārskata, lai mazinātu negatīvo uz vidi ietekmi.	SIVN	Ieteiktie pasākumi doti 8. daļā.
	Izvērtēt pasākuma „Agrovide un klimats” ieviešanas efektivitāti un dot ieteikumus šī pasākuma un tā apakšpasākumu nosacījumu maiņai vai precizēšanai, lai uzlabotu pasākuma efektivitāti.	SIVN	Šis pasākums ir vispusīgi izvērtēts kopumā un pa trim apakšpasākumiem. Tā nozīmību salīdzinājumā ar citām LAP aktivitātēm nav pamata pārspīlēt.
	Pasākums „Ieguldījumi mežu attīstībā un mežu dzīvotspējas pilnveidošanā”, apakšpasākums „Ieguldījumi meža ekosistēmu noturības un ekoloģiskās vērtības uzlabošanai” Kā viens no atbalstāmiem pasākumiem norādīta pāraugušo baltalkšņu un apšu audžu, jebkura vecuma baltalkšņu, blīgznu un citu vītoli audžu novākšana un atjaunošana, izņemot atjaunošanu ar apsi, baltalksni, blīgznu un citiem vītoliem	LAP	LAP teksta redakcija ir precizēta, neskaidrības novērstas.

Avots	Sabiedriskajā apspriešanās sniegtie komentāri/to būtība	Attiecas uz LAP vai SIVN	Komentāri
	<p>priedi, egli, bērzu, melnalksni; atjaunotās mežaudzes kopšana”.</p> <p>Pirmkārt, lūdzam precizēt teksta redakciju, jo pašreizējā redakcijā nav saprotams, vai meža atjaunošana ar priedi, egli, bērzu un melnalksni ir atbalstāma, vai ne. Otrkārt, pasākuma būtība saistībā par pasākuma mērķi definēto “bioloģiskās daudzveidības un vietējās ainavas rekreācijas un estētisko īpatnību saglabāšanu” ir diskutabla. Piemēram, nav skaidrs, kādā ziņā egļu plantācijas, kas, visticamāk, vairumā gadījumu ir šī pasākuma īstenošanas paredzamais rezultāts, ir bioloģiskās daudzveidības saglabāšanas kontekstā daudzveidīgākas nekā pāraugušas apšu vai baltalkšņu audzes. Mūsaprāt, paredzamais rezultāts bioloģiskās daudzveidības kontekstā ir tieši pretējs – paredzama mežu daudzveidības samazināšanās, monokultūru veicināšana un ainavas homogenizācija. Līdz ar to pasākums, mūsaprāt, tiek nepamatoti „piesegts” ar bioloģiskās daudzveidības saglabāšanas veicināšanu.</p> <p>Tāpat nav skaidra pasākuma būtība atbilstoši pasākuma mērķi izvirzītajai „pielāgošanai klimata pārmaiņām”. Atbilstoši dažādu pētījumu prognozēm, piemēram, Lindner et al. (2008)³ Eiropas mēroga pētījumā, klimata pārmaiņu rezultātā biogeogrāfiskajā reģionā, kur atrodas Latvija, paredzama skujkoku dabiska nomaiņa ar platlapju koku sugām, taču pasākums „Ieguldījumi mežu attīstībā un mežu dzīvotspējas pilnveidošanā” paredz atbalstu egļu monokultūru, t.i., pēc būtības plantāciju veidošanai, kas arī klimata pārmaiņu kontekstā, visticamāk, nav uzskatāma par tālredzīgu, īpaši atbalstāmu rīcību.</p>		
	<p>„Agrovide un klimats” Apakšpasākums „Bioloģiski vērtīgā zālāja apsaimniekošanas veicināšana”: 1. Būtiski ir maksājuma apjomu sabalansēt ar maksājuma apjomiem, ko lauksaimnieks var iegūt, zālāju uzarot, iekultivējot vai apmežojot. Kopumā BVZ platības valstī nepārsniedz 1 % no valsts teritorijas. Tādējādi, ja bioloģisko zālāju apsaimniekotājs nebūs ieinteresēts, respektīvi, kompensācija par zemas intensitātes zemes apsaimniekošanu un dabas vērtību saglabāšanu nebūs līdzvērtīga intensīvajai lauksaimniecībai, sagaidāma šīs jau tā niecīgās bioloģiski</p>	LAP	LAP ir izmainītas maksājumu proporcijas un ieviesta maksājumu diferenciacija par BDUZ: aktuālajā redakcijā maksājumi par 2. un 3. klases BVZ pārsniedz maksājumus par pastāvīgo

Avots	Sabiedriskajā apspriešanās sniegtie komentāri/to būtība	Attiecas uz LAP vai SIVN	Komentāri
	<p>augstvērtīgās platības sarūkšana, kas var būt neatgriezeniski daudzām retām, apdraudētām sugām un Latvijas bioloģiskajai un ainavas daudzveidībai kopumā. Šobrīd piedāvātā atbalsta aprēķins nav skaidrs.</p> <p>Maksājuma apjomu noteikt atbilstoši maksājumu diferenciacijai. Ļoti būtiski ir palielināt atbalstu ļoti retu biotopu apsaimniekošanas veicināšanai, jo tie parasti ir vismaznozīmīgākie zāles iegūšanai, vismazproduktīvākie un grūtāk apsaimniekojamie (stāvas nogāzes utml.).</p>		<p>plāvu un ganību bioloģisko apsaimniekošanu.</p>
	<p>Apakšpasākums „Videi draudzīgas saimniekošanas veicināšana”</p> <p>Atbalsta piešķiršanas prasībās jāiekļauj prasība saimniecībā esošos BVZ apsaimniekot atbilstoši BVZ apsaimniekošanas nosacījumiem un prasība uzturēt ainavas elementus. Atbalstu nedrīkst piešķirt vispār, ja neizpilda šīs prasības, pretējā gadījumā atbalsts ir pilnīgā pretrunā ar apakšpasākuma mērķiem.</p> <p>Ierosinām atbalsta saņemšanas 7.nosacījumu izteikt šādi: <i>visā saimniecības teritorijā saglabā ainavas elementus (atsevišķi augoši koki, koku grupas, rindas, krūmu puduri, mitras ieplakas) un bioloģiski vērtīgos zālājus.</i></p> <p>Pasākums „Bioloģiskā lauksaimniecība”</p> <p>Atbalsta saņemšanas nosacījumos jāiekļauj prasība saimniecībā esošos BVZ apsaimniekot atbilstoši BVZ apsaimniekošanas nosacījumiem. Pretējā gadījumā BVZ var tikt iznīcināti, jo atbalsts par pastāvīgajām plāvām un ganībām pasākumā „Bioloģiskā lauksaimniecība” ir paredzēts lielāks nekā pasākuma „Agrovide un klimats” apakšpasākumā „Bioloģiskās daudzveidības uzturēšana zālajos”, kas neveicinās bioloģiskajās saimniecībās esošo BVZ pieteikšanu apakšpasākumam Bioloģiskās daudzveidības uzturēšana zālajos.</p>	LAP	<p>LAP ir izmainītas maksājumu proporcijas un ieviesta maksājumu diferenciacija par BDUZ: aktuālajā redakcijā maksājumi par 2. un 3. klases BVZ pārsniedz maksājumus par pastāvīgo plāvu un ganību bioloģisko apsaimniekošanu. Aktuālajā LAP redakcijā ir precizēts, ka šis pasākums neattiecas uz PPG līdz ar to arī uz BVZ platībām.</p>
	<p>Pasākums „Natura 2000 un Ūdens pamatdirektīvas maksājumi”, apakšpasākums „Natura 2000 maksājumi laukiem”:</p> <p>1. 731.pagrāfu izteikt šādā redakcijā: „Videi draudzīga saimniekošana NATURA 2000 lauksaimniecības zemēs ir pamats daudzu aizsargājamu, retu un izzūdošu sugu un retu dabisku un daļēji dabisku biotopu eksistences nodrošināšanai”.</p>	LAP	<p>Šis pasākums no LAP aktuālās redakcijas ir izņemts, jo to regulēs citi plānošanas dokumenti.</p>

Avots	Sabiedriskajā apspriešanās sniegtie komentāri/to būtība	Attiecas uz LAP vai SIVN	Komentāri
	<p>2. 345.punkts – pasākuma īstenošanas vietas ir jāpaplašina, tajās iekļaujot arī citus pusdabiskus biotopus, kuru aizsardzību nosaka Biotopu direktīvas I pielikums, gan nacionālie normatīvie akti. Tam būtu jāietver visus biotopus, kuru pastāvēšana iespējama tikai dabisko procesu un lauksaimnieciskās darbības mijiedarbībā, respektīvi, arī virsāji, zāļu purvi, starpkāpu ieplakas, kurās sastopami zāļu purvi vai zālāji, pelēkās kāpas, kuri vēsturiski ir apsaimniekoti tāpat kā pastāvīgās pļavas un ganības – pļaujot un noganot.</p> <p>3. 740. paragrāfs nosaka, ka “daudzviet Natura 2000 teritorijās saimniekošanu var turpināt, kā līdz šim – kopt tīrumus, ...”. Tas ir pretrunā ar 736. paragrāfu, kas nosaka, ka “Pasākuma [Natura 2000 maksājums laukiem] īstenošanas vieta ir īpaši aizsargājamās dabas teritorijas – pastāvīgās pļavas un ganības, kuras ir iekļautas Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju – Natura 2000 sarakstā un, kuros ir noteikti lauksaimnieciskās darbības aprobežojumi vai aizliegumi”. Lūdzam precizēt abus punktus, jo pašlaik tie nav skaidri saprotami. Pēc būtības Natura 2000 maksājums attiecas uz pastāvīgajām pļavām un ganībām, kas, saņemot maksājumu, nevar tikt uzartas vai citādi transformētas.</p> <p>4. LAP 2014-20 projekta 112.lpp. sagaidāmo rezultātu tabulā ailē par rezultātiem jānomaina „... labvēlīgā aizsardzības statusā” uz „...labvēlīgā aizsardzības stāvoklī”.</p>		
	<p>Pasākums „Maksājumi saimniecībām ar dabas ierobežojumiem”:</p> <p>1. Atbalsta saņemšanas nosacījumos saimniecībām, kurās ir BVZ platības, jāatceļ vai jāsamazina ieņēmumu no lauksaimnieciskās ražošanas apjoma sliekšnis vismaz 300 EUR no hektāra. Tas nav sasniedzams mazām saimniecībām ar augstu bioloģiski augstvērtīgu platību īpatsvaru, kurās nav vēlama un pieļaujama intensīva apsaimniekošana. Tas nozīmē, ka mazās saimniecības, kas apsaimnieko, piemēram, dažus hektārus BVZ, t.sk., arī unikālas retu, izzūdošu sugu atradnes, nebūs tiesīgi saņemt mazāk labvēlīgo apvidu (MLA) maksājumus un būs spiesti pāriet uz intensīvu saimniekošanu vai pārdot zemes un pievērsties citām nodarbēm. Tā rezultātā nevar tikt sasniegts „Agrovides un klimata” mērķī</p>	LAP	1. LAP ir izmainītas maksājumu proporcijas un ieviesta maksājumu diferenciācija par BDUZ: aktuālajā redakcijā maksājumi par 2. un 3. klases BVZ pārsniedz maksājumus par pastāvīgo pļavu un ganību bioloģisko apsaimniekošanu.

Avots	Sabiedriskajā apspriešanā sniegtie komentāri/to būtība	Attiecas uz LAP vai SIVN	Komentāri
	<p>nodefinētais „veicināt ES līmeņa mērķu sasniegšanu bioloģiskās daudzveidības un ūdens kvalitātes uzlabošanā, kā arī klimata pārmaiņu samazināšanā, tādējādi nodrošināt to ekosistēmu aizsardzību, kuras atkarīgas no lauksaimniecības” un bioloģiski vērtīgo zālāju platības, t.sk. ES nozīmes aizsargājamas dabas vērtības turpinās sarukt. Bioloģiski augstvērtīgu, no ekstensīvas lauksaimnieciskās darbības atkarīgu platību apsaimniekotāja tiesībām uz atbalstu jābūt līdzvērtīgām un konkurētspējīgām ar intensīvas lauksaimniecības ražotājiem.</p> <p>2. Mainīt atbalsta saņemšanas nosacījumu: <i>pastāvīgo pļavu un ganību, aramzemē sēto zālāju un nektāraugu platībā nodrošina minimālo dzīvnieku blīvumu, indikatīvi 0,5 liellopu vienības uz hektāru</i>, paredzot, ka saimniecībās, kurās ir bioloģiski vērtīgie zālāji, šajās platībās minimālais blīvums var būt 0,3 vienības uz hektāru, jo pašreizējais nosacījums ir pretrunā ar apakšpasākuma „Bioloģiskās daudzveidības uzturēšana zālājos” nosacījumiem.</p>		<p>2. Norādītā izmaiņa ir ieviesta.</p>

<p>Kopējā atbilde uz komentāriem par meliorāciju, ko izteikuši dažādi iesniedzēji ar dažādiem pretrunīgiem viedokļiem un to pamatojumiem</p>	<p>Viedokļi par meliorācijas ietekmi uz dabisko vidi, tostarp hidroloģisko režīmu, biotopiem un bioloģisko daudzveidību, ir dažādi un savstarpēji pretrunīgi. Atsaucoties uz vieniem pētījumiem, nav iespējams pamatot viennozīmīgu atbildi, jo ir tikpat daudz citu pētījumu ar pretējiem viedokļiem un rezultātiem, kā arī daudz pētījumu ar secinājumu, ka šajā sarežģītajā jautājumā nepietiek pētījumu nekādu viennozīmīgu secinājumu izdarīšanai. SIVN izstrādē ir analizēts daudz šādu pētījumu, kuru rezultātā objektīva atbilde uz uzdotajiem jautājumiem nav rodama un SIVN atbilstošais vērtējums ir veikts pēc tās metodikas un ar tiem argumentiem, kuri izklāstīti un pamatoti attiecīgajās nodaļās, nekādā veidā neizslēdzot iespēju tos apstrīdēt ar citiem, gluži pretējiem un tikpat apstrīdamiem argumentiem. Ieskatam – septiņi dažādi starptautiski atzīti savstarpēji pētījumi, kas papildus dažādu komentāru iesniedzēju sniegtajām atsaucēm kopumā sniedz iespēju pamatot, apstrīdēt vai atzīt par nenoteiktiem visus SIVN secinājumus attiecībā uz meliorācijas ietekmēm atkarībā no tā, kura pētījuma rezultātus vēlas uzskatīt par noteicošajiem:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Remm L, Lõhmus P, Leis M, Lõhmus A (2013) Long-Term Impacts of Forest Ditching on Non-Aquatic Biodiversity: Conservation Perspectives for a Novel Ecosystem</i> • <i>Skaggs W., Breve A., Gilliam W. (1994) Hydrologic and Water quality impacts of agricultural drainage. Critical Reviews in Environmental Science and Technology</i> • <i>Arnold, G.W., 1983. The influence of ditch and hedgerow structure, length of hedgerows, and area of woodland and garden on bird numbers of farmland. Journal of applied ecology 20, 731-750.</i> • <i>Aavik, T., Liira, J., 2009. Agrotolerant and high nature-value species – Plant biodiversity indicator groups in agroecosystems. Ecological Indicators 9, 892-901.</i> • <i>Herzon, I., Helenius, J., 2008. Agricultural drainage ditches, their biological importance and functioning. Biological conservation 141, 1171-1183.</i> • <i>Hietala-Koivu, R., Lankoski, J., Tarmi, S., 2004. Loss of biodiversity and its social cost in an agricultural landscape. Agriculture, Ecosystems and Environment 103, 75–83.</i> <p><i>Perfecto, I., Vandermeer, J., 2010. The agroecological matrix as alternative to the land-sparing/agriculture intensification model. Proceedings in the National Academy of Sciences of the United States of America 107 (13), 5786-5791.</i></p>
--	---